

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Agencia
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

JUDEȚUL BUZAU

ASOCIATIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ (GAL) VALEA BUZĂULUI

EVALUAREA IMPLEMENTARII

STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA 21.11.2016-01.10.2018

Contract Finanțare: C19401045011621018315/ 21.11.2016

INTRODUCERE

Documentul a fost elaborat în cadrul proiectului „*Dezvoltarea capacității de evaluare și monitorizare a personalului instituțiilor implicate în implementarea PNDR 2014-2020*” implementat pentru Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – Autoritatea de Management pentru PNDR (AM PNDR) – Direcția Generală Dezvoltare Rurală.

Descrierea proiectului privind Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locala 2014 - 2020

Prezenta evaluare a implementării strategiei de dezvoltare locală a Asociației Grupului de Acțiune Local (GAL) Valea Buzaului a fost elaborată în cadrul programului privind „Dezvoltarea capacității de evaluare și monitorizare a personalului instituțiilor implicate în implementarea PNDR 2014-2020”, evaluare gestionată de către Autoritatea de Management a Programului Național de Dezvoltare Rurală din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Evaluarea SDL GAL Valea Buzaului reprezintă o analiză aprofundată, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, în perioada cuprinsă între semnarea contractului de finanțare aferent sub-masurii 19.4 nr. C19401045011621018315 din data de 21.11.2016 și 01.10.2018.

Evaluarea are ca obiective specifice:

- Consolidarea și îmbunătățirea cunoștințelor personalului GAL implicat în evaluarea și monitorizarea PNDR;
- Consolidarea sistemului de evaluare și monitorizare dezvoltat în cadrul instituției GAL, responsabile de implementarea PNDR prin **Strategia de Dezvoltare Locala 2014 – 2020 a Asociației Grupului de Acțiune Locala (GAL) VALEA BUZAULUI;**
- Creșterea gradului de conștientizare a membrilor Comitetului de Monitorizare PNDR, a membrilor Comitetului de Coordonare a Evaluării (CCE), a grupurilor de acțiune locală (GAL), a beneficiarilor programului și a furnizorilor de date privind utilitatea evaluărilor în procesul de implementare a PNDR;
- Asigurarea realizării unor evaluări de calitate prin sprijinirea elaborării unor planuri de acțiune pentru derularea și implementarea procedurilor în vederea atragerii de noi resurse pentru implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locala 2014-2020.

Scopul Evaluării Strategiei de Dezvoltare Locala 2014 - 2020

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locala 2014 – 2020 a GAL Valea Buzaului se adresează tuturor membrilor comunităților din cadrul teritoriului Grupului de Acțiune Locală, urmărind ca aceștia să ofere un sprijin cât mai practic în procesul de evaluare a implementării strategiei de dezvoltare locală. Acest document a fost dezvoltat pe baza experienței practice a echipei de proiect, respectând elementele incluse în cadrul Ghidului privind evaluarea LEADER/DLRC publicat în august 2017 de către Serviciul European de Asistență pentru Evaluare în domeniul dezvoltării rurale .

*Evaluarea Implementarii Strategiei de Dezvoltare Locala a fost elaborata de către echipa GAL formată din dl. **Dragomir Eusebiu Florin** (Manager proiect/Reprezentant legal) , d-na. **Vlad Anca-Larisa**(Reprezentant tehnic/Responsabil monitorizare), dl. **Mircica Constantin** (Evaluator proiecte), dl. **Tudor Matei**(Vicepresedinte al Consiliului director).*

Echipa de evaluare a implementarii Strategiei de Dezvoltare Locala, doreste să mulțumească tuturor colaboratorilor din cadrul teritoriului GAL, institutiilor publice, firmelor private, ONG-urilor, fermierilor precum și reprezentanților parteneriatului public – privat al Grupului de Acțiune Locală(GAL) Valea Buzaului, pentru sprijinul acestora în perioada procesului de analiză care a fundamentat elaborarea acestui material, dar si pentru efortul depus pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala la data de 1.10.2018:

- ❖ **Gradul de contractare a proiectelor finantate prin SDL – 29,53%;**
- ❖ **Valoarea platilor efectuate de AFIR – 0 %;**
- ❖ **Proiecte finalizate de sectorul privat 0 din 1 din proiecte finantate.**

Evaluarea –prezentare generala

Evaluarea a reprezentat o analiză intensă, limitată în timp, care a examinat de o manieră sistematică și obiectivă relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul strategiei, a programelor LEADER/DLRC, a politicilor publice sau proiectelor aflate în desfășurare sau finalizate.

Evaluarea este cea care ne-a informat ce a funcționat și ce nu funcționează și mai ales ce anume trebuie să facem pe viitor, și ne-a ajutat să facem recomandări pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor unor intervenții care vor contribui la dezvoltarea socio-economică a membrilor comunității locale din teritoriul GAL.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală (GAL) Valea Buzaului s-a axat pe analiza documentelor privind implementarea măsurilor din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020, gradul de solicitare a fondurilor, atingerea indicatorilor din SDL, accesarea anumitor fonduri nerambursabile de către diferite categorii de beneficiari eligibili, analiza rapoartelor finale privind depunerea, selecția și contractarea fondurilor.

La momentul actual, în cadrul celor 11 măsuri incluse în SDL și în urma lansării apelurilor de selecție, au fost depuse la GAL 26 de proiecte, dintre care 1 a fost reziliat, 1 a fost neconform, 9 retrase, 15 proiecte eligibile și selectate din care 5 contractate și 10 în curs de contractare.

Valoarea publică a proiectelor selectate și care au semnat contracte de finanțare au fost de 827.586,47 de euro, reprezentând 29,53% din suma totală alocată prin Strategia de Dezvoltare Locală 2014- 2020.

Asa cum s-a putut observa pe parcursul implementării, elaborarea unei strategii coerente, bazată pe o viziune de viitor privind dezvoltarea teritoriului GAL, duce inevitabil la implementarea SDL și absorția fondurilor europene într-un mod rapid și eficient, contribuind la dezvoltarea locală, menținerea populației în teritoriu, creșterea numărului de locuri de muncă nou create, și implicit la creșterea veniturilor financiare și a nivelului de trai a populației din teritoriul gestionat de Asociația Grupul de Acțiune Locală (GAL) Valea Buzaului.

Succesul implementării PNDR și implicit a programului LEADER/DLRC și-a dovedit eficiența prin dezvoltarea unei „culturi” și schimbarea mentalității membrilor comunităților locale privind succesul atragerii de fonduri europene, ceea ce a dus la dezvoltarea afacerilor locale, crearea de noi locuri de muncă, menținerea tinerilor în comunitate, toate acestea contribuind la dezvoltarea socio-economică a locuitorilor și a creșterii nivelului de trai în spațiul rural al teritoriului LEADER.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală a fost foarte utilă pentru că acest proces de analiză ne-a arătat măsura în care obiectivele propuse în cadrul SDL au fost atinse și cât de economic și eficient s-a întâmplat acest lucru.

Procesul de evaluare a prezentat o serie de beneficii, ce vor contribui la îmbunătățirea strategiei de dezvoltare locală, din punct de vedere al design-ului și implementării, la învățarea unor lecții utile pentru strategia viitoare. Mai mult decât atât, evaluarea a condus la responsabilizarea entităților care gestionează strategiile cu privire la rezultatele acesteia și implicit a modului în care sunt utilizate fondurile alocate. Între beneficiile evaluării putem enumera: îmbunătățirea capacității managementului SDL privind analiza și decizia; învățarea unor lecții utile pentru elaborarea viitoarei strategii.

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză aprofundată, cu caracter socio-economic, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Evaluarea servește așadar la exprimarea aprecierilor cu privire la activitățile realizate sau în curs de realizare, cât sunt de utile, eficiente, eficiente sau sustenabile și analiza modului în care intervențiile realizate produc efecte sau nu.

Evaluarea rezultatelor strategiei	
Obiective	Analiza rezultatelor obținute și a motivelor pentru care rezultatele planificate au fost sau nu au fost atinse. Formularea de recomandări și de lecții învățate.
Focus	Compară rezultatele planificate cu cele efectiv atinse. Se concentrează asupra modalităților, motivațiilor și factorilor interni și externi care au influențat producerea lor. Analizează aspecte cheie în termeni de eficacitate, eficiență, efecte produse și sustenabilitate.
Metodologie	Identifică și cuantifică performanțele (progresul rezultatelor) bazându-se pe datele din sistemul de monitorizare și pe informații culese prin metode și tehnici de evaluare și efectuează o cercetare asupra rezultatelor și efectelor obținute.

Frecvență	Periodică, prin intermediul metodelor și tehnicilor de evaluare folosite de către evaluatorii interni sau externi.
Utilizare	Furnizarea dovezilor și informațiilor cu caracter strategic referitor la ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea strategiei, în vederea îmbunătățirii acesteia.

Evaluarea ca exercițiu dedicat utilizează toate informațiile puse la dispoziție de monitorizare și analizează diferite aspecte la diferite niveluri ale strategiei de dezvoltare locală.

Totodată, având ocazia de a sesiza anumite deficiențe informaționale necesare diverselor analize, evaluarea poate propune măsuri în acest sens și astfel poate contribui la dezvoltarea sistemului de monitorizare.

Prezentul studiu își dorește să demonstreze logica intervenției SDL, eficacitatea și eficiența operațiunilor realizate și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului, contribuția SDL la aria de intervenție 6B, mecanismul de implementare al SDL, aplicarea metodei LEADER și valoarea adăugată a acesteia, precum și factorii de succes și insucces.

Grupul de Acțiune Locală (GAL) Valea Buzăului, a cuprins în planul de evaluare și a indicat în mod clar ceea ce a evaluat și ce rezultate a obținut prin evaluare, având ca scop planificarea, gestionarea și efectuarea acestei activități în mod eficient și eficace.

Etapile principale ale procesului de evaluare:

1. Elaborarea Planului de evaluare și constituirea unui Comitet de coordonare a evaluării

În cadrul ședinței Consiliului Director al Asociației Grupul de Acțiune Locală (GAL) Valea Buzăului din data de 15.11.2018 a fost aprobată Hotărârea Nr.15/15.11.2018 prin care a fost numit Comitetul de coordonare pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 și aprobat Planul de Evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 a teritoriului GAL Valea Buzăului.

2. Selectarea Evaluatorului

În urma studierii și aprofundării Ghidului privind elaborarea evaluării SDL, s-a optat ca aceasta să fie realizată de către o comisie internă stabilită la nivel de GAL, precum și metoda ce a fost aplicată pentru realizarea evaluării SDL 2014 – 2020.

3. Elaborarea design-ului evaluării

Pregătirea metodologiei detaliate de evaluare (alegerea metodelor și tehnicilor de evaluare și elaborarea instrumentelor).

În cadrul prezentei evaluări a Strategiei de Dezvoltare Locală s-a optat să fie folosită, ca metodă și tehnică de evaluare analiza documentelor și datelor colectate de GAL.

4.Stabilirea tematicii evaluării

Stabilirea tematicii evaluării înseamnă a răspunde la întrebarea: Ce doresc să evaluez? Tematica evaluării se definește pe mai multe niveluri. Mai întâi se stabilesc temele generale ale evaluării, în urma unei analize atente a informațiilor și datelor colectate din teritoriu, precum cele recomandate:

- Relevanța strategiei față de nevoile și potențialul de dezvoltare din teritoriu;
- Coerența internă și cu politicile de referință relevante;
- Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală;
- Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat, distinct de alți factori externi strategiei (impactul poate fi evaluat la finalul implementării strategiei);
- Eficiența costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate;
- Contribuția efectivă a SDL la dezvoltarea locală în zonele rurale, conform criteriilor de evaluare și indicatorilor comuni aferenți ariei 6B;
- Gestionarea resurselor (umane, financiare și tehnice) și a relației cu beneficiarii proiectelor finanțate;
- Modalitățile prin care au fost aplicate cele 7 caracteristici specifice ale abordării LEADER;
- Beneficiile obținute datorită abordării LEADER;
- Influența factorilor interni și externi asupra rezultatelor obținute prin implementarea SDL.

Pentru acest raport de evaluare echipa GAL Valea Buzaului a folosit următoarele metode și tehnici:

- **Colectarea și analiza datelor-datele** administrative analizate s-au referit la teritoriul GAL Valea Buzaului și au fost utilizate informații colectate până la data de 1.10.2018.
- **Ancheta pe baza de chestionar** a utilizat ca instrument chestionarul aplicat în rândul membrilor comunității și a beneficiarilor publici care au obținut finanțare prin intermediul LEADER

Prezentarea teritoriului GAL Valea Buzaului

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală prezentată în documentul de față este situată în zona nord-vestică a județului Buzău, regiunea de dezvoltare 2 Sud-Est Muntenia, fiind alcătuită din 10 localități din N-V județului Buzău și 2 localități din N-E și estul județului Prahova. Județul Buzău este situat în sud – estul României iar Județul Prahova, vecin județului Buzău, are o asemănare izbitoare din punct de vedere fizico-geografic cu cea a județului Buzău. Cele 10 localități din N-V județului Buzău sunt: Cislău, Viperești, Calvinii, Catina, Chiojdu, Pânăta, Colți, Siriu, Gura Teghii și orașul Pătârlagele. Cele două localități din județul Prahova sunt Lapoș și Starchiojd. din 10 localități din județul Buzău și 2 localități din județul Prahova.

Suprafață totală a teritoriului este de **1 321,28 kmp**, iar numărul locuitorilor este de **41 363 de persoane**, având o densitate de **31,30 loc/kmp**.

Căi de comunicații -Teritoriul GAL este împărțit în două de la N la S de D.N.10 Buzău – Brașov, artera de comunicație importantă, ce urmărește aproape în totalitate traseul văii longitudinale a râului Buzău, vale ce taie Carpații de Curbura, facilitând legătura rutieră spre Depresiunea Brașovului. Infrastructura de transport feroviar este reprezentată în teritoriu de Linia CFR Buzău-Nehoiasu.

Clima în teritoriul GAL Valea Buzăului are un caracter temperat continental, însă dispunerea în trepte a reliefului (depresionar, deluros înalt și montan) a dus la apariția mai multor etaje climatice individualizându-se etajul climatic al dealurilor înalte și etajul climatic montan.

Tipurile de sol aparțin în cea mai mare parte claselor Argiluvisoluri și Cambisoluri, unde avem ca tipuri de sol brun – roșcat, brun – acid, sol argiloiluvial, ce au o fertilitate medie spre scăzută, fiind necesare amendamente naturale sau chimice pentru creșterea fertilității sau scăderea acidității solului.

Relieful teritoriului este colinar (Subcarpații de Curbură) în partea sudică și centrală a sa și este muntos (Carpații de Curbură) în localitățile din nordul teritoriului. Zona este omogenă și valoroasă peisagistic. Râul Buzău cu afluenții săi reprezintă artera hidrografică principală care și-a pus amprenta pe modelarea formelor de relief conducând la formarea legăturilor cu zonele limitrofe (caracteristicile văii longitudinale). D.N. 10 Buzău – Brașov urmărește aproape în totalitate traseul văii longitudinale a râului Buzău, vale ce taie Carpații de Curbură, facilitând

legătura rutieră spre Depresiunea Braşovului. Comunele situate în partea de nord a teritoriului acoperit de GAL Valea Buzăului se află situate în zona montană a Carpaţilor de Curbură. Restul comunelor, cât şi oraşul Pătărlagele se află în zona deluroasă a judeţului Buzău, respectiv Prahova, ce aparţine unităţii geografice numite Subcarpaţii de Curbură, unde întâlnim o structură geologică complexă prin pătrunderea pintenului Ivăneţu din flişul carpatic. Această parte a teritoriului GAL Valea Buzăului se suprapune peste sectorul nordic al Subcarpaţilor de Curbură, unde întâlnim culmi dezvoltate cu altitudini de peste 700 – 800 m, înconjurate de depresiuni drenate de râul Buzău şi afluenţii Bâsca Rozilei, Bâsca Chiojdului, Sibiciu sau Pănătău.

Hidrografia în teritoriul GAL Valea Buzăului este reprezentată de reţeaua de ape curgătoare unde un rol central îl are râul Buzău. De altfel, aproape toată suprafaţa GAL Valea Buzăului se află în bazinul hidrografic al râului Buzău, partea sa superioară şi mijlocie. Afluenţii mai importanţi ai râului Buzău sunt Caşoca, Bâsca Rozilei (format din Bâsca Mare şi Bâsca Mică) cu confluenţa în afara teritoriului (pe teritoriul oraşului Nehoiu), Sibiciul, Pănătăul, Muscel, Valea Viei, Bâsca Chiojdului. Pe teritoriul GAL Valea Buzăului întâlnim o serie de lacuri naturale şi antropice. Cel mai cunoscut lac natural este lacul Vulturilor din masivul Siriu ce aparţine administrativ de comuna Chiojdu. Dintre lacurile artificiale cel mai mare şi mai cunoscut este lacul Siriu apărut în spatele unui baraj de anrocamente.

Resurse naturale-teritoriul GAL Valea Buzăului dispune de resurse importante ca: păduri, păşuni şi fâneţele, terenuri cultivate cu pomi fructiferi (prun şi măr) şi mai puţin terenuri arabile. Întâlnim izvoare minerale (chiar şi termale) în special cloro-sodice, iodurate sau sulfuroase, mult mai puţin valorificate economic. Rocile de construcţii sunt prezente în multe zone ale teritoriului GAL Valea Buzăului: pietrişuri, nisipuri, argile, gresie şi diatomită. O atracţie a teritoriului legată de zăcămintele este Muzeul chihlimbarului din Colţi.

Vegetaţia naturală este specifică zonei de deal, predominante fiind pădurile de foioase unde predomină stejarul pedunculat, gorunul, fagul, teiul, arţarul, paltinul, mesteacănul dar şi arbuşti precum alunul şi cornul. În partea nordică a teritoriului, ca urmare a diferenţierii pe altitudine, deosebit un subetaj de amestec, etajul fagului în amestec cu cel al coniferelor. Pe lângă varietatea arboricolă, ca o dominantă a peisajului, apar pajişti deluroase secundare şi pajişti montane naturale sau secundare în Munţii Buzăului.

Fauna este caracteristică pădurilor de făgete şi de amestec care includ pasări vii colorate (piţigoii, ciocăniţoare, graur, cocoşul de munte, mierla, cuc, cinteza, rândunica), pasări răpitoare (uliu cenuşiu), specii de mamifere (iepure, căprioară, cerb carpatin, urs brun, râs, vulpe, lup, mistreţ), specii de peşti (păstrăv, lipan, mreana, clean, scoabar, cuţitoare, etc.), precum şi o mare varietate de insecte şi reptile. O parte a rezervaţiei ce protejează capra neagră (Rupicapra

rupicapra), recolonizată în Munții Siriu, se află pe teritoriul comunei Siriu. Una din atracțiile teritoriului o reprezintă Herghelia Romsilva din Cislău unde sunt crescuți cai din rasa pur sânge englez.

Caracteristici demografice-populația totală în teritoriul GAL Valea Buzăului este de 41 363 locuitori, conform datelor INS (RPL 2011), în descreștere cu 12,67% față de populația înregistrată în anul 2002 (47.369 locuitori). Structura populației pe grupe de vârste în teritoriul GAL Valea Buzăului arată că grupa de vârstă cuprinsă între 0-14 ani reprezintă un procent de 16,5 %, puțin mai mare decât media pe țară (15,85%), grupa de vârstă cuprinsă între 15-64 de ani reprezintă un procent de 62,84 % , sub media pe țară (68%) și grupa de vârstă peste 65 de ani reprezintă 20,64%, mult peste media pe țară (16,14%), la data de 1.01.2011, conform datelor INS. În unele localități partenerare tendința de îmbătrânire este și mai accentuată, populația de peste 65 de ani în Colți reprezentând 31,08% din totalul populației comunei, iar în Pănătău de peste 27%. În schimb există și localități unde procentul populației de peste 65 de ani este cu mult sub medie, fiind de aproximativ 12,58% în Calvini și 13,17 % în Siriu. Analizând valorile numerice ale populației în teritoriul GAL Valea Buzăului se constată o scădere puternică a populației în toate localitățile partenerare, între 1992 și 2011, cu excepția comunei Calvini, acolo existând o puternică comunitate de romi. Acolo unde există o tendință de îmbătrânire a populației există și o depopulare masivă, atât pe fondul unui bilanț natural negativ cât și a unui bilanț migrator negativ. De altfel, bilanțul natural are valori din ce în ce mai mici, fiind de – 4,16 la mia de locuitori în anul 2002, de – 6,47 la mia de locuitori în anul 2011 și de -8,49 la mia de locuitori în anul 2013, conform datelor statistice prelucrate. Structura etnică în teritoriu arată că 90,55% reprezintă populație de origine română, fiind urmata de populația de etnie roma, 6,54% (2709 locuitori), iar 2,88% reprezintă populație de alta etnie sau fără să-și declare apartenența etnică. Față de situația medie de la nivelul teritoriului există diferențe majore. Nu există nici un cetățean declarat de etnie romă în Chiojdu, Colți, Gura Teghii, Pănătău, Siriu și Lapoș. În Calvini populația de etnie roma reprezintă peste 40% din totalul populației comunei, iar în Viperești de peste 11%. În Calvini romii și-au asumat identitatea la recensământ confirmându-se caracterul nesegregat etnic al comunităților din teritoriu. Dacă la începutul anilor 90 plecările cu domiciliul erau net superioare stabilirilor cu domiciliul, treptat diferențele s-au micșorat, chiar dacă există un bilanț negativ migrator.

Economia locală-domeniul de activitate principal este sectorul „Industria prelucrătoare” cu 43,30% din cifra de afaceri locale în anul 2014 sectorul fiind și principalul sector furnizor de locuri de muncă cu 38.52%. În ultimii 5 ani sectorul are o creștere cu 34.4% a angajaților utilizați și o dublare a cifrei de afaceri. Al doilea sector ca pondere din cifra de afaceri realizată în teritoriu este domeniul „Construcțiilor” cu o pondere de 25.92%. Sectorul comerțului cu amănuntul este bine reprezentat în teritoriu cu o pondere de 20.60% (creștere cu 38.14% în ultimii 5 ani).

Agricultura-activitățile agrare sunt prezente în majoritatea gospodăriilor, chiar dacă unii membri ai familiilor desfășoară și alte activități plătite. De altfel, numărul exploatațiilor în teritoriul GAL Valea Buzăului este de 17.116, iar suprafața agricolă este de 34.776 ha, ceea ce înseamnă o suprafață medie pe exploatație de doar 2,03 ha, conform datelor de la Recensământul General Agricol 2010. Tot conform RGA 2010 în teritoriul GAL Valea Buzăului au lucrat în agricultură un număr de peste 29 000 persoane, începând cu vârsta de 15 ani împliniți. Rezultă ca agricultură, ca principală ocupație se practică la un nivel de subsistență în exploatații mici, fărâmițate cu tehnologizare redusă a proceselor și cu un nivel redus de asociativitate al micilor producători agricoli. Activitatea este sursă de poluare prin reziduurile zootehniei. Potrivit datelor RGA 2010, terenul agricol în teritoriul GAL Valea Buzăului reprezintă aproximativ 22 %, terenul neproductiv 27%, pădurile aproximativ 62%, pășunile aproximativ 12%, vița de vie și livezile aproximativ 3%. Aportul industriei alimentare este mic, neexistând unități de prelucrare a produselor agricole la nivelul resurselor (cu toate că pe locul 4 după cifra de afaceri în teritoriu este DOMIDENE COM STRL - prelucrarea cărnii).

Patrimoniul de mediu este reprezentat în teritoriu de formele de relief deluros, muntos, luncile râurilor, ariile naturale protejate și cele cu înalta valoare naturală, toate acestea favorizând existența unui ținut cu un crescut potențial de dezvoltare a resurselor naturale, mai cu seamă în contextul dezvoltării socio-economice a zonei.

Biodiversitate - specii și situri de interes –Teritoriul Valea Buzăului este așezat în zona Subcarpaților de Curbura și a Carpaților de Curbura, într-o zonă pitorească. În partea nordică a teritoriului, ca urmare a diferențierii pe altitudine, deosebit un subetaj de amestec, etajul fagului în amestec cu cel al coniferelor. Pe lângă varietatea arboricolă, ca o dominantă a peisajului, apar pajiști deluroase secundare și pajiști montane naturale sau secundare în Munții Buzăului.

Natura 2000 este o rețea ecologică de arii naturale constituită la nivel european și, ca atare, principalul instrument al Uniunii Europene pentru conservarea naturii. Scopul Rețelei Natura 2000 este conservarea valorilor naturale de importanță comunitară printr-o dezvoltare durabilă, fără a aduce prejudicii comunității locale. Rețeaua ecologică Natura 2000 are în vedere respectarea celor două Directive Europene: Directiva Păsări (SPA - Arii de Protecție Specială Avifaunistică) și Directiva Habitare (SCI - Situri de Importanță Comunitară)¹. Pe teritoriul GAL Valea Buzăului există mai multe localități unde întâlnim zone Natura 2000, după cum urmează: Chiojdu, Cislău, Gura Teghii, Pănătău, Pătârlagele, Siriu, Viperești. Toate cele 12 localități sunt considerate zone cu valoare naturală ridicată (HNV). În concluzie, 7 localități din cele 12 au pe teritoriul lor atât zone Natura 2000 cât și zone HNV. Patrimonial cultural și arhitectural în

teritoriul GAL Valea Buzăului este compus dintr-o serie de edificii și monumente istorice, precum și un important fond al tradițiilor și obiceiurilor. Potrivit Ministerului Culturii și Patrimoniului National, amintim: Ruinele Mănăstirii Cislău, Siturile arheologice de la Ursoaia, Sibiciu de Sus, Valea Lupului, Valea Viei, Ansamblul rupestru de la Aluniș, Biserica Sf. Nicolae din Calvini, Ansamblul Bisericii "Înălțarea Domnului" din Buda Crăciunești, Statuia eroului Neacșu din Cislău, numeroase lăcașe de cult, etc. În total sunt 37 de elemente de patrimoniu clasate cele mai multe fiind nerestaurate. Tradițiile și obiceiurile specifice zonei sunt păstrate mai mult sau mai puțin, inclusiv prin prezența unor agropensiuni turistice. Principalele tradiții rămân cele legate de viața pastorală (înțărcațul mieilor) și de producția tradițională (stâne cu fierbătoare, comarnic și cășărie) a brânzeturilor, în special cașcavalul Penteleu. Meșteșugurile tradiționale sunt încă prezente, mai ales în satele mici. Se mai produc: mobilier din lemn fără cuie, vase din lemn și aluminiu, instrumente muzicale, unelte, scule. Aceste produse tradiționale sunt valorificate sau puse în valoare în special în cadrul unor târguri săptămânale sau anuale, cum ar fi "Legendele Cislăului", "Târgul Cucului", "Balada lui Ghiorghilas", etc.

Educație – În teritoriu există un liceu teoretic și un liceu tehnologic (textilă, mecanică și o clasă vocațională de mecanică). Nivelul de educație al populației în teritoriul GAL Valea Buzăului arată că doar un procent de 4,24%, din populația de peste 10 ani, are studii superioare, 1,81% din populație are studii postliceale și/sau de maiștri, 66,27% din populație are studii secundare, 23,76% din populația stabilă de 10 ani și peste are studii primare și există și un procent de 3,91% din populație fără studii. . În afară de cifrele redade, conform RPL 2011, din studiile noastre în teritoriu rezultă că un procent mic de populație este interesată de reconversie profesională sau de obținere de noi deprinderi, cunoștințe sau abilitați pentru a deveni mai mobili pe o piață a muncii instabilă. Este însă adevărat că și oferta unor cursuri de calificare, recalificare, de transmitere de noi cunoștințe sau abilitați sunt foarte rare, practic inexistentă.

Infrastructura de baza sociala - Serviciile de utilitate publică asigurate de primării prin compartimente proprii sau prin contractarea către operatori privați sunt: iluminat public; salubritate; alimentare cu apă; transport școlar; asistență socială; poliție comunitară și ordine publică; serviciu pentru situații de urgență; transport local; servicii medicale. În privința acestor servicii de baza pentru comunitatea locală, în toate comunele există mari deficiențe în ceea ce privește accesul populației la canalizare, apă potabilă curentă, drumuri modernizate și iluminat public. În general lipsesc spațiile de joacă pentru copii și parcurile amenajate pentru activități recreative.

Patrimoniul arhitectural și cultural – așa cum se arată în Strategia Națională pentru Patrimoniul Cultural - „patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor

culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială”¹. Patrimoniul cultural se împarte în patrimoniu imobil, reprezentat de patrimoniul construit, patrimoniul cultural mobil și patrimoniul imaterial (toate acele aspecte culturale diferite ale vieții moștenite din trecut care definesc modul de viață al diferitelor societăți).

Relatiile din cadrul teritoriului - Structurarea teritoriului și a comunităților pe valea apei Buzaului, precum și în jurul căilor de comunicație sau apropierea de centrele urbane are o influență deosebită asupra dezvoltării socio-economice a localităților din toate punctele de vedere. O dezvoltare mai puternică au avut localitățile situate la intersecția căilor de comunicație, acestea fiind și noduri rutiere și cai de acces către comunitățile din zonele de deal sau munte.

Oportunități - Teritoriul face parte dintr-o regiune de dezvoltare cu posibilități de integrare în circuite economice majore, în contextul dezvoltării interesului pentru spațiul rural. Există posibilitatea propunerii unei strategii de dezvoltare ca suport pentru proiecte de atragerea de fonduri și dezvoltarea unei infrastructuri socio-edilitare la nivelul comunităților rurale. Diversificarea și dezvoltarea activităților economice, poate duce pe termen scurt, mediu și lung, la atragerea tinerilor în comunitate și crearea de locuri de muncă, stopând migrația acestora și depopularea satelor.

Probleme –

Infrastructura fizică de bază la scară mică: de transport rutier, alimentarea cu apă, rețelele de canalizare, colectarea deșeurilor, amenajarea urbanistică a spațiului public, infrastructura educațională, extinderea și modernizarea iluminatului public, sunt principalele probleme ale tuturor localităților și obiectivele proiectelor propuse până în prezent. Lipsa diversificării economice a spațiului rural conduce la lipsa locurilor de muncă și migrația tinerilor. Dezvoltarea exploatațiilor agricole și dotarea acestora cu utilaje performante, va ajuta la dezvoltarea competitivității agriculturii. Asocierea membrilor exploatațiilor agricole, va fi benefică pentru accesul acestora pe piața comercializării produselor. Protecția mediului este o altă problemă a comunităților locale din teritoriu. Incluziunea socială a persoanelor defavorizate și în special a comunității rome este o altă prioritate a teritoriului Leader. Aceste probleme sunt cel mai des evocate la întâlnirile de lucru în teritoriu și afectează toate cele douăsprezece comunități din teritoriul GAL Valea Buzaului.

De menționat că, în cadrul teritoriului, 8 din cele 12 comune se încadrează în categoria **zone sarace**, pentru care indicele de dezvoltare umană locală are valori mai mici de 55, acesta având la nivel de teritoriu o valoare medie de **54,99 IDUL**.

COMPONENTA PARTENERIATULUI

Descrierea parteneriatului - Parteneriatul Asociația Grupul de Acțiune Locala (GAL) Valea Buzăului este format atât din autorități publice locale (UAT-uri), cât și din reprezentanți ai mediului privat (societăți comerciale, PFA-uri) și societăți civile (ONG-uri).

Parteneri publici - 12: UAT Comuna Cislău, UAT Comuna Viperești, UAT Comuna Calvinii, UAT Comuna Catina, UAT Comuna Chiojdu, UAT Comuna Pănătău, UAT Comuna Colți, UAT Comuna Siriu, UAT Comuna Gura Teghii, UAT Orașul Pătârlagele, din județul Buzău și UAT Comuna Lapoș și UAT Comuna Starchiojd, din județul Prahova.

Parteneri privați - 33: SC Virgo SRL; Ascomprod 202 SRL; SC Intersect Batu SRL; SC Mekan Construct; SC Barlodeanu Anghel; SC Salub Eco Cis SRL; Cofem Construct SRL; Feraru SNC; Elesim SRL; SC Electrid Led Profesional SRL; SC Fok Art Cislau; SC Fok Security SRL; SC Net Family SRL; Ireny Com SRL; SC Isihia Poienita SRL; Emy Pan Prod SRL; SC Construct Trans SRL Siriu; SC George Neymaia SRL; B&B Expert Construct SRL; SC Ocolul Silvic Siriu SRL; SC Lor-Andre Total SRL; Cooperativa Agricola Depresiunea Cislau; Il Popa Camelia; PFA Iorgulescu Florin; PFA Frone Steluța; PFA Udrea Tudorel; PFA Nedelcu Sofia Iuliana; PFA Gilmeanu Ioan; PFA Burghel Carmen Maria; PFA Oprina Florin; PFA Frincu George Cristian; PFA Savu Constantin Cornel; PFA Neagu Carmen Mihaela.

Societatea Civila (ONG) - 7 : Asociația Sudcarpatica; Asociația Culturală Nicolae Tăutu; Asociația Romilor Valea Buzăului; Asociația de Dezvoltare a Economiei Sociale Cislău; Judo Club Zenit Cislău; Asociația Sportiva Cislău; Asociația Agrotrans Siriu.

Parteneriatul are în componența sa 52 de parteneri, dintre care 12 UAT-uri, 40 privați și societate civila, ceea ce înseamnă că sectorul privat și societatea civilă reprezintă 76,92% din componența parteneriatului Asociația Grupul de Acțiune Locala (GAL) Valea Buzăului. Totodată, din mediul urban parteneriatul are un UAT (Orașul Pătârlagele) și 9 parteneri din mediul privat și societatea civilă (Asociația Sudcarpatica, Ascomprod 2002 SRL, SC Mekan Construct, Cofem Construct SRL, Feraru SNC, Întreprinderea Individuală Popa Camelia, Elesim SRL, SC Net Family SRL, Ireny Com SRL), ceea ce reprezintă 19,23% din totalul membrilor parteneriatului.

Din parteneriatul Asociația Grupul de Acțiune Locală (GAL) Valea Buzăului fac parte mai multe ONG-uri, reprezentative pentru teritoriul GAL Valea Buzăului, ce au ca domenii de activitate și obiective protecția mediului, activități de integrare a romilor, activități de tineret, activități de integrare a femeilor și a persoanelor marginalizate, activități sociale.

Asociația Sudcarpatica - este o organizație cu activități în domeniul protecției mediului, activități de tineret, activități de integrare socială a femeilor și a altor persoane defavorizate, cum ar fi copiii și bătrânii. ONG-ul are sediul în orașul Pătârlagele și în cei peste 12 ani de activitate a implementat proiecte sociale pentru tineri/ copii și bătrâni, proiecte de informare și

conștientizare în domeniul protecției mediului înconjurător, tabere tematice pentru tineri, un proiect de 'schimb de tineri' prin Programul Tineret în acțiune, unde beneficiari direcți au fost 50% femei tinere. Prin experiența dobândită există certitudinea că și acest ONG se va implica în rezolvarea unor probleme și nevoi la nivelul teritoriului GAL Valea Buzăului.

Asociația Romilor Valea Buzăului, își are sediul în comuna Viperești, fiind o organizație ce reprezintă interesele minorității rome. Din acest ONG fac parte persoane de etnie roma ce au o mare influență în comunitatea locală și în rândul etniei rome și doresc să se implice în continuare în rezolvarea unor probleme ale comunității. Ca și organizație a dezvoltat o serie de proiecte și acțiuni pentru integrarea minorității rome din Viperești, Cislău, Calvini.

Judo Club Zenit Cislău își are sediul în comuna Cislău și este o organizație pentru tineret, dezvoltând proiecte pentru tineri pasionați de jocuri sportive, activități turistice montane, alpinism, protecția mediului înconjurător.

Asociația de Dezvoltare a Economiei Sociale Cislău este un ONG ce își are sediul în Cislău, având activități în domeniul economiei sociale, pentru integrarea persoanelor defavorizate, inclusiv a femeilor. A implementat un proiect de economie socială prin care s-a dotat și exploatat o patiserie unde au fost angajați 3 șomeri, din care 2 femei.

Implicarea societății civile, dar și a mediului privat, în teritoriul GAL Valea Buzăului, extins în cadrul a 12 UAT-uri, va duce la rezolvarea unor nevoi și probleme stringente cu care se confruntă locuitorii din cele 12 localități, iar orientarea finanțărilor cu prioritate către cele mai importante nevoi este responsabilitatea GAL-ului Valea Buzăului.

Administrația publică locală (APL) este considerată principalul agent al dezvoltării locale. Aceasta se compune atât din aleșii locali cât și din personalul angajat în structura executivului. Cele mai importante sarcini privind sprijinirea dezvoltării locale de către administrația publică locală se referă la:

a) Analiza situației existente - Administrația publică locală a realizat o bază de date privind situația reală în ceea ce privește dezvoltarea comunității locale. Pentru a realiza acest scop, APL a colectat informațiile economice, sociale și de mediu, care au inclus date referitoare la resursele locale, potențialul economic și uman existent, activitățile economice curente. Baza de date creată a conturat profilul localității. Utilizând efectiv informațiile colectate, autoritățile locale cu sprijinul Grupurilor de Lucru Consultative și al echipei de proiect au evidențiat punctele tari și punctele slabe ale comunității, precum și oportunitățile și amenințările / riscurile (influența negativă a factorilor externi) ce pot apărea în procesul de dezvoltare locală. Datele respective au fost folosite, mai ales, în procesul de planificare strategică participativă și în elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului GAL Valea Buzăului.

b) Managementul procesului- Dezvoltarea locală este realizată prin conducerea efectivă de către administrația publică locală. Progresul comunității este asigurat de capacitatea liderilor locali de a adopta cele mai reușite decizii în funcție de noile condiții economice, sociale și de mediu. În calitate de conducător, APL trebuie să cunoască foarte bine resursele umane, intelectuale și financiare ale comunității locale pentru a realiza obiectivele propuse. APL elaborează / realizează programele de dezvoltare și stabilește scopuri și obiective pe termen scurt, mediu și lung pentru îndeplinirea acestora. Procesul de conducere este foarte important în promovarea și dezvoltarea politicilor și programelor de dezvoltare locală de tip leader.

c) Managementul proiectelor - funcție importantă a APL, ce ține de administrarea programelor și a politicilor dezvoltării locale. Include conceperea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, programelor și proiectelor la nivel de comunitate.

O planificare strategică reușită presupune, în primul rând, asigurarea suportului financiar în realizarea obiectivelor propuse. Identificarea proiectelor în funcție de priorități este o problemă majoră pentru APL. Tocmai de aceea, rolul unui parteneriat public-privat este semnificativ pentru o dezvoltare socio - economică coerentă. Eforturile sectorului public nu trebuie să suplinească sectorul privat, acolo unde acest sector dorește și aplică investițiile necesare. Chiar și investițiile nesemnificative făcute de APL pot semnaliza unor potențiali investitori, faptul că autoritățile locale sunt angajate în realizarea unui proiect de dezvoltare locală .

Sectorul privat constituie un alt agent important al procesului de dezvoltare locală a teritoriului.

Serviciile pe care le poate oferi sectorul privat sunt :

1. Sursa cea mai importantă de locuri de muncă, precum și o sursă principală de investiții și de co-finanțare a proiectelor de dezvoltare cuprinse în Strategia Leader.
2. Acordarea de consultanță agenților economici începători în privința operării pe piața liberă, îndrumând acest sector în domeniul planificării strategice din cadrul dezvoltării socio-economice a teritoriului GAL Valea Buzaului ;
3. Prin intermediul reprezentanților sectorului privat se pot oferi informații altor firme despre proiectele ce se desfășoară în comunitățile rurale din cadrul teritoriului, se pot contacta și implica agenții economici care pot fi utili în cadrul procesului de dezvoltare locală.

Societatea civilă - Relația dintre autoritățile locale și cetățenii pe care acestea îi deservește reprezintă cel mai important factor în evaluarea dezvoltării socio - economice locale. Această relație depinde foarte mult de experiența ambelor părți și de dorința lor de colaborare în cadrul parteneriatului public - privat. Dialogul începe atunci când ambele părți sunt interesate de soluționarea problemelor existente și convinse de fezabilitatea unor soluții agreeate în comun. Organizațiile neguvernamentale (ONG) se caracterizează printr-o mare varietate a direcțiilor lor de acțiune. ONG-urile joacă un rol important în identificarea unor probleme, care pe moment sunt trecute cu vederea de către autoritățile locale. Prin utilizarea

propriilor resurse și capacităților organizatorice, acestea contribuie substanțial la realizarea obiectivelor care țin și de dezvoltarea locală. ONG-urile pot acoperi anumite necesități ale comunității, oferind servicii de înaltă calitate și deseori mai ieftine în comparație cu cele ale sectorului public. Dar, acestea nu pot fi privite nicidecum ca „alternative” ale administrației publice locale. ONG-urile nu vor substitui niciodată administrația publică locală și nu vor realiza sarcinile acesteia, ci doar completează activitatea administrativă și oferă soluții complementare, deschizând calea spre o bună colaborare cu administrația publică locală la nivel de teritoriu.

Cooperativa Agricola - reprezintă dorința și necesitatea membrilor comunităților locale de a se asocia, scopul principal fiind valorificarea produselor prin comercializare și cucerirea unor noi piețe de desfacere a produselor, atât pe plan intern cât și în alte state ale U.E.

ANALIZA SWOT A TERITORIULUI GAL VALEA BUZĂULUI

(analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor).

TERITORIUL

Caracteristici geografice - izolare - deservire - infrastructură - centre de interes
- patrimoniu - cultură - mediu înconjurător

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - spațiu geografic coerent structurat pe teritoriul istoric al Plaiului (Plășii) Buzăului - zonă atractivă peisagistic Carpații de Curbură și Subcarpații de Curbură (Masivele Șiriu, Podu Calului și Penteleu). - resurse ale solului importante: păduri, pășuni, fânețe, livezi de pomi fructiferi (meri și pruni) - rețea hidrografică semnificativă (râul Buzău și afluenții săi Casoca, Șiriu, Bâsca Rozilie cu Bâsca Mare și Bâsca Mică, Muscel, Sibiciu, Pănătău, Bâsca Chiojdului). - patrimoniu natural vast: 181,38km² arii NATURA2000 (5 ROSCI și 1 ROSPA), Sarea lui Buzău, Chihlimbarul de Colți, Blocurile de calcar de la Bădila, Pădurea Crivineni, Culmile Șiriuului, Pădurea Milea Vâforata 	<ul style="list-style-type: none"> - infrastructură rutieră deficitară - infrastructură medicală deficitară - infrastructura socială inexistentă - rețea de apă și canalizare deficitară cu disparități importante în teritoriul GAL VB - infrastructură învățământ deficitară - infrastructură culturală locală deficitară sau lipsă - poluare prin deșeuri zootehnice nevalorificate ecologic. - slabă valorificare a resurselor naturale ale pădurilor (lemn, fructe de pădure, ciuperci) - torenți neamenajați - zone montane și pre-montane izolate cu accesibilitate redusă - stare de degradare a patrimoniului material clasat - potențial hidro-energetic nevalorificat

<ul style="list-style-type: none"> - toate localitățile (inclusiv enclava oraș Nehoiu) sunt zone clasificate cu valoare naturală ridicată - patrimoniu material clasat vast (37 monumente clasate patrimoniu) - patrimoniu imaterial important încă viu (meșteșuguri tradiționale, târguri, tradiții) - atracții deosebite: herghelia de la Cislău unde sunt crescuți cai de rasă Pur Sânge Englez și Muzeul chihlimbarului din Colți - lacuri amenajate din care cel mai important este Lacul Șiriu - fond cinegetic și piscicol important - resurse de materiale de construcții importante (pietriș, nisipuri, argile, gresie, diatomit) - mediu nepoluat favorabil eco-turismului și turismului tradițional - existența a două licee (teoretic și tehnologic) în Pătârlagele - ape termale la Șiriu și ape sulfuroase la Bâsca-Penteleu - climă cu influență mediteraneană în cotul Subcarpaților care favorizează migdali și curpeni - traseu rutier important fiind cea mai scurtă cale între Transilvania și Marea Neagră DN 10 	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - tendințe de creștere a consumului în domeniul de nișă al eco-turismului - politici europene speciale de sprijin pentru zonele montane - posibilitatea de dezvoltare a turismului prin valorificarea obiectivelor de patrimoniu natural și cultural - politici de sprijin pentru restaurare și valorizare patrimoniu natural 	<ul style="list-style-type: none"> - dezastre naturale cauzate de schimbări climatice (în special inundații torenții, cursuri de ape neamenajate) - riscul poluării solurilor din cauza lipsei infrastructurii de canalizare - riscul pierderii prin degradare și intervenții neautorizate asupra patrimoniului arhitectural și cultural. - retrocedării ilegale de proprietăți ca

- politici de susținere a valorificării resurselor de „energie verde” - varietatea și cantitatea resurselor naturale nevalorificate	urmare a legislație deficitară - pierderea identității locale datorată lipsei politicilor/acțiunilor de susținere a tradițiilor, a patrimoniului imaterial în general
--	--

POPULAȚIA

demografie - populație activă - îmbătrânirea populației - minorități - nivel de instruire - cunoștințe și competențe specific teritoriului.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - comunități locale nesegregate etnic, social sau economic - persoane aparținând minorităților (romi) care și-au asumat prin liber apartenența consimțământ la recensământ (comuna Calvini) - păstrarea cunoștințelor în practicarea meșteșugurilor tradiționale - păstrarea creșterii animalelor cu elemente de cultură pastorală (stâne cu fierbătoare, comarnic și cășărie) 	<ul style="list-style-type: none"> - ponderea populației active sub media pe țară - ponderea populației peste 60 ani peste media pe țară - descreștere demografică accentuată - spor natural și migrator negative - șomaj ridicat - fenomen accentuat de migrare a forței de muncă - nivel IDUL sub prag de sărăcie în 8 localități și puțin peste limita sărăciei în celelalte 4 localități - nivel redus de educație, grad ridicat de analfabetizare în special în minoritatea roma - lipsa centrelor de calificare, recalificare sau dobândire de informații, abilități și cunoștințe - comunități mici în special în zonele montane - populație ocupată majoritar în agricultura de subzistență
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - facilitatea accesului la informații prin POCU (organizare în zonă a unor cursuri de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe) - politici de susținere coeziune socială în 	<ul style="list-style-type: none"> - politici defavorabile pentru dezvoltarea comunităților mici - existența influențelor politice ridicate - excludere socială din cauza lipsei de educație și a gradului ridicat de

<p>special prin POCU</p> <ul style="list-style-type: none"> - existența unui liceu tehnologic în Pătârlagele - politici de susținere financiară prin LEADER în domeniul ocupării forței de muncă - posibilitatea implementării unor proiecte de integrare a minorităților naționale (romi). - forță de muncă disponibilă importantă numeric - politici de susținere a instalării în mediul rural 	<p>analfabetizare</p> <ul style="list-style-type: none"> - riscul de degradare a stării de sănătate la populațiile sărace și marginalizate - tendința accentuată de îmbătrânire - tendința de migrare a populației la orașe, în special din cauza lipsei serviciilor de bază - riscurile de calamități naturale ce pot afecta comunitățile sărace, în special - lipsa politicilor locale de coeziune
---	---

ACTIVITĂȚI ECONOMICE

primar - secundar - terțiar (inclusiv servicii și turism)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - cifra de afaceri a economiei locale (PIB-ul local) în creștere în ultimii 5 ani - numărul angajaților în economia locală în creștere în ultimii 5 ani - sectorul industrie prelucrătoare constituie principalul sector al economiei locale cu 43.30% din cifra de afaceri și principalul furnizor de locuri de muncă cu 38.52% (creștere cu 34.4% a angajaților și dublarea cifrei de afaceri în ultimii 5 ani în sector) - sectorul construcții constituie al doilea sector al economiei locale cu 25.92% din cifra de afaceri locale (triplare în ultimii 5 ani) - sectorul comerțului cu amănuntul este bine reprezentat în teritoriu cu pondere de 20.60% (creștere cu 38.14% în ultimii 5 ani) - agricultura principala ocupație în teritoriu (29.000 de persoane conform 	<ul style="list-style-type: none"> - PIB mic comparativ cu nivelul zonelor similare - agricultura ca principală ocupație se practică la un nivel de subsistență în exploatații mici, fărâmițate (în medie 2 ha) - tehnologizare redusă a agriculturii - nivel redus de asociativitate al micilor producători agricoli - infrastructura turistică (inclusiv agroturistica și eco-turistică) slab reprezentată în teritoriu - cifră de afacere și profituri mici în economia locală - produse agricole nevalorificate - deficit de calificare al forței de muncă - lipsa infrastructurilor locale de susținere a afacerilor - lipsa mecanismelor financiare de susținere a economiei locale - lipsa facilităților și politicilor de

<p>ultimului RGA) este practică preponderent tradițional și ecologic</p> <ul style="list-style-type: none"> - existența unor piețe săptămânale în aproape toate localitățile din teritoriu - sector turism în ușoară creștere 	<p>susținere a economiei locale</p> <ul style="list-style-type: none"> - sector turism slab reprezentat (0,71%) incapabil să valorifice resursele locale
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - politici favorabile de certificare a mărcilor de origine - potențial nevalorificat în toate domeniile economiei locale (agricol, agroturistic, industrial și în domeniul serviciilor) - posibilități de dezvoltare turistică datorită potențialului ridicat al patrimoniului natural și cultural al zonei. - politicile GAL Valea Buzăului în domeniul sprijinului în accesarea a fondurilor europene pentru micile întreprinzători - politici de susținere a economiei tradiționale și a produselor tradiționale - programe de înființare a grupurilor de producători - programe de sprijin pentru reconversie profesională - proiect de realizare a 11 micro-hidrocentrale în bazinul Buzăului 	<ul style="list-style-type: none"> - concurența europeană sau mondială la nivel local sau regional pentru anumite produse sau servicii locale - creșterea importurilor pentru anumite produse alimentare - informație greșită sau incompletă despre accesarea fondurilor europene - birocrație excesivă pentru accesarea fondurilor europene sau naționale și programe de sprijin economie locală

ORGANIZARE SOCIALĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ
activități asociative - ONG - organizare instituțională

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - existența GAL Valea Buzăului pe teritoriul istoric al Plaiului Buzăului - teritoriu cu o tradiție seculară Plaiul?plasa Buzăului - diversitatea ONG-urilor din teritoriu 	<ul style="list-style-type: none"> - lipsa politicilor publice locale în domeniul social - lipsa serviciilor sociale publice în zonă zonei din lipsa fondurilor - lipsa serviciilor publice culturale și de

<p>obiceiurilor cu specific local.</p> <ul style="list-style-type: none"> - păstrarea obiceiurilor, tradițiilor și ocupațiilor tradiționale (în special cele legate de creșterea animalelor cu vechi elemente de cultură pastorală) în lipsa susținerii instituționale - păstrarea meșteșugurilor tradiționale (prelucrarea lemnului, împletituri, croitorie, turnat vase de aluminiu) în lipsa susținerii instituționale - existența asociațiilor de dezvoltare intercomunitară pentru serviciile publice din teritoriu - existența unor structuri asociative în domeniul economic - viață comunitară spirituală de tip parohial activă în toate localitățile 	<p>agrement din cauza lipsei infrastructurii</p> <ul style="list-style-type: none"> - număr redus al organizațiilor neguvernamentale ce au ca obiective activitățile sociale sau/și de tineret - lipsa producției culturale locale și politicilor de sprijin pentru păstrarea patrimoniului material și imaterial din teritoriu - lipsa structurilor instituționale și a politicilor de promovare a teritoriului - lipsa programelor de formare în domeniul politicilor publice - venituri ale bugetelor publice în scădere
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - disponibilitatea pentru activități sociale de voluntariat din partea tinerilor și a persoanelor active - programe europene de sprijin pentru dotarea și modernizarea activităților în administrația publică locală - programe cu finanțare europeană sau de la bugetul de stat pentru valorificarea tradițiilor și obiceiurilor din zonă 	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea instituțională slabă în domeniul politicilor publice - birocrăție instituțională în accesare programe de sprijin în teritoriu - concurența produselor culturale globale care amenință identitatea locală - lipsa de perspectivă, percepția negativă a realității locale de către populația din teritoriu

Verificarea logicii de intervenție a Strategiei de Dezvoltare Locală

În realitatea de zi cu zi este dificil de întâlnit o logică a intervenției simplă, solidă și clară.

Strategia de dezvoltare locală este elaborată ca răspuns la un apel, bazându-se pe un format predefinit și prin urmare este influențată de o varietate de elemente: nevoia de a răspunde unor cerințe administrative, de a satisface criteriile de evaluare pentru a fi selectate, de a adresa toate nevoile identificate în cadrul teritoriului GAL, de a menține o abordare generală și a nu crea un cadru rigid etc.

Astfel de elemente și diverse altele pot genera devieri de la o structură clară a logicii de intervenție a strategiei, putând duce la situații în care elemente importante ale strategiei devin neclare sau sunt omise.

Totodată, strategia a fost elaborată cu destul de mult timp în urmă (câțiva ani) și prin urmare este necesar să se țină cont de eventualele schimbări survenite în ceea ce privește premisele pe care s-a bazat logica de intervenție și diversele elemente de context local.

Pentru a putea îmbunătăți logica de intervenție a strategiei, a fost necesară o verificare atentă a coerenței logice, a rigorii conceptuale, a fezabilității activităților date fiind resursele financiare disponibile și a măsurii în care activitățile prevăzute sunt încă relevante în condițiile unor nevoi dinamice.

Verificarea logicii de intervenție reprezintă una dintre cele mai bune ocazii de a genera un schimb de idei pentru a identifica modalități de îmbunătățire a implementării strategiei, precum și pentru o eventuală reorientare a activităților viitoare ale strategiei în funcție de logica revizuită a intervenției.

Acest proces are o importanță deosebită în ceea ce privește învățarea colectivă, mai ales având în vedere faptul că multe dintre persoanele implicate în implementarea și evaluarea strategiei sunt diferite fata de persoanele care au elaborat strategia de dezvoltare locală.

În urma consultării actorilor locali din teritoriu și în concordanță cu Analiza Diagnostic, Analiza SWOT, și Fisa Masurii 19 Leader, elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020 a teritoriului Valea Buzăului, este centrată pe următoarele **obiective specifice locale** de dezvoltare rurală:

3.2 - Sprijinirea dezvoltării firmelor în vederea creșterii competitivității regionale și crearea de noi locuri de muncă;

5.3 - Prevenirea și reducerea impactului schimbărilor climatice prin implementarea unor măsuri de protecție a mediului și de prevenire a riscurilor de mediu;

6.2 - Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor din sectorul public și a sistemului de iluminat public și valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice;

7.3 - Creșterea calității serviciilor sociale și a infrastructurii de servicii sociale pentru combaterea sărăciei și incluziunii sociale;

7.4 - Reducerea gradului de sărăcie prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de locuit, pentru comunitățile defavorizate, precum și asigurarea unor servicii de bază medicale, educaționale, sociale, în vederea creșterii gradului de ocupare și incluziune socială;

8.1 - Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de întreprinderi, inclusiv din sectorul non - agricol, încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale din spațiul rural;

8.3 - Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea infrastructurii rurale, inclusiv prin conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului istoric și cultural.

Totodată aceste măsuri propuse în SDL GAL Valea Buzăului contribuie la implementarea "Prioritatea 7 - Dezvoltarea rurală", descrisă în Planul de Dezvoltare Durabilă a județului Prahova", a măsurilor 7.1 - Revitalizarea comunităților rurale;

7.2 - Conservarea și îmbunătățirea mediului înconjurător în rural, protejarea moștenirii culturale;

7.3 - Diversificarea economiei rurale, creșterea competitivității sale;

7.5 - Diversificarea și dezvoltarea sectorului agricol și agro-alimentar;

7.6 - Instruire și consultanță pentru agricultură.

Obiectivele specifice locale de dezvoltare rurală sunt susținute de unsprezece priorități de dezvoltare locală, ce necesită o abordare complexă care să asigure complementaritatea, sinergia și coerența între măsurile din SDL, precum și cu alte programe de finanțare județene, naționale sau europene:

PRIORITATI DE DEZVOLTARE LOCALA A TERITORIULUI GAL

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale

P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistența la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Analiza acestora a contribuit la includerea în Strategia de Dezvoltare Locala 2014-2020, a următoarelor :

MASURI INCLUSE IN CADRUL SDL 2014 - 2020

M1/ 1C: Transfer de cunoștințe

M2/ 2A: Soluții inovative pentru o agricultură/ industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL.

M3 /3A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative.

M4/ 5C: Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la “energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei.

M5 / 6A: măsura non-agricol

M6/ 6A: Investiții pentru ocuparea grupurilor marginalizate

M7/ 6B: Servicii de baza pentru economie și pentru populația rurala (centre comunitare multifuncționale)

M8/ 6B: Dezvoltarea satelor

M9/ 6B: Ocrotirea moștenirii rurale.

M10/ 6B: Susținerea dezvoltării zonei Leader prin organizarea de evenimente.

M11/ 6C: IT& C

Obiectivul de dezvoltare	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
--------------------------	---------------------------------	------------------------	--------	------------------------

i) Favorizarea competitivității agriculturii	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale	1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.	M1/ 1C: Transfer de cunoștințe	Nr total al participanților instruiți: 50
	P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A-Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2/ 2A: Soluții inovative pentru o agricultură/ industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL.	Numărul de exploatații agricole/ beneficiari care au beneficiat de sprijin: 5 exploatații/ întreprinderi sprijinite. Locuri de muncă create: 5
	P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în	3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor	M3 /3A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative.	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/ organizații de

	agricultură	agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor de producători și al organizațiilor interprofesionale		producători: 2 structuri asociative; 15 exploatații asociate.
ii) Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice Obiective transversale: mediu și clima, inovare.	P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistența la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.	5C) Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.	M4/ 5C: Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la “energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei.	Totalul investițiilor: 100 000 euro.
iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă Obiective transversale: mediu și clima, inovare	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.	M5 / 6A: măsura non-agricol	Locuri de muncă create: 3
			M6/ 6A: Investiții pentru ocuparea grupurilor marginalizate	Locuri de muncă create: 4
		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M7/ 6B: Servicii de baza pentru economie și pentru populația rurală (centre comunitare multifuncționale)	Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructură îmbunătățită: 200. Locuri de muncă create: 2

			M8/ 6B: Dezvoltarea satelor	Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructură îmbunătățite: 2000
			M9/ 6B: Ocrotirea moștenirii rurale.	Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructură îmbunătățite: 250
			M10/ 6B: Susținerea dezvoltării zonei Leader prin organizarea de evenimente.	Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructură îmbunătățite: 350
		6C) Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.	M11/ 6C: IT& C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC: 500

INDICATORI DE MONITORIZARE SPECIFICI DOMENIILOR DE INTERVENȚIE DIN SDL

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare
1C	Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.
2A	Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole
3A	Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor de producători și al organizațiilor interprofesionale
5C	Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei.
6A	Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.
6B	Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
6C	Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

La data elaborării evaluării Strategiei de Dezvoltare Locală, situația privind implementarea acestora se prezintă în felul următor:

NR. CRT.	DENUMIREA MASURII DIN SDL	NR. SI VALOARE PROIECTE ELIGIBILE SELECTATE LA GAL	NR. PROIECTE CONTRACTATE	VALOAREA PROIECTELOR CONTRACTATE	NR. PROIECTE FINALIZATE	TOTAL PLATA EFECTUATA DE AFIR
1	M1/ 1C: Transfer de cunoștințe	1 16 979,66 euro	1	16 979,66 euro		
2	M2/ 2A: Soluții inovative pentru o agricultură/ industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL					
3	M3 /3A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative.					
4	M4/ 5C: Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la “energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul					

	energiei regenerabile și al economisirii energiei.					
5	M5 / 6A: măsura non-agricol					
6	M6/ 6A: Investiții pentru ocuparea grupurilor marginalizate					
7	M7/ 6B: Servicii de baza pentru economie și pentru populația rurala (centre comunitare multifuncționale)	1 97 376 euro	1	97 376 euro		
8	M8/ 6B: Dezvoltarea satelor	4 233 998 euro	3	154 636 euro		
9	M9/ 6B: Ocrotirea moștenirii rurale.					
10	M10/ 6B: Susținerea dezvoltării zonei Leader prin organizarea de evenimente.					
11	M11/ 6C: IT& C	2 19 973,14 euro				

TOTAL IMPLEMENTARE SDL 1.10.2018						
NR/ VAL.	11	8	5	268 991,66 euro		

Echipele din cadrul GAL Valea Buzaului au dedicat o primă sesiune de lucru (cu implicarea unor actori locali având o bună cunoaștere a teritoriului și sectoarelor vizate de strategie) organizată de către responsabilul privind evaluarea, unei verificări atente a strategiei de dezvoltare locală și identificarea următoarelor elemente de luat în considerare pentru îmbunătățirea cadrului strategic:

- În teritoriul acoperit de GAL Valea Buzaului, care se confruntă cu un sever fenomen de migrație a tinerilor și cu o rată de ocupare a femeilor foarte redusă, procesarea materiei prime agricole în cadrul întreprinderilor mici pentru producerea și comercializarea de produse tipice locale (reflectedă în prioritățile orizontale ale strategiei) poate constitui o măsură importantă pentru contracararea fenomenelor menționate;

Se consideră că principala provocare a evaluării strategiei de dezvoltare locală este reprezentată de analiza efectelor produse prin interacțiunea dintre diversele activități finanțate, atât privind rezultatele economice și de ocupare cât și privind influențarea mentalității rețelelor de actori implicați și generarea de noi inițiative din partea acestora.

Contribuția strategiei de dezvoltare locală la aria de intervenție 6B

Un obiectiv comun al evaluării implementării strategiilor de dezvoltare locală este acela de a contribui la evaluarea LEADER la nivel PNDR (evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B *Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale*) evaluare efectuată de către Autoritatea de Management prin intermediul unui evaluator independent.

În acest scop, pentru a permite agregarea informațiilor, toate evaluările realizate la nivelul GAL-urilor, vor utiliza un cadru comun al întrebării de evaluare:

În ce măsură au sprijinit intervențiile PNDR dezvoltarea locală în zonele rurale?
Acest cadru este descris în tabelul următor:

Evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale

Aria de intervenție	Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori comuni de rezultat (Aria de intervenție 6B)	Informații suplimentare
6B Incurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	În ce măsură au sprijinit intervențiile PNDR dezvoltarea locală în zonele rurale?	<p>Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite</p> <p>Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut</p> <p>Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă</p>	<p>Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală = 41.363 locuitori</p> <p>Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite = 34.059 locuitori</p> <p>Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER) = 2 locuri de munca nou create</p>	<p>Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL: = 17 proiecte</p> <p>Procent din costul PNDR alocat măsurilor LEADER =40,01% la nivel SDL</p>

Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

O temă importantă a evaluării s-a referit la analiza **valorii adăugate a abordării LEADER**, sau, la modul general, a efectelor acesteia asupra sistemelor socio-economice locale.

Pentru a analiza și a evidenția valoarea adăugată datorată abordării LEADER, a fost necesară o atenție deosebită privind următoarele aspecte:

- în primul rând, scopul urmărit prin intervenția SDL.
- elemente potențiale de capital social: învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, introducerea unor noi forme de auto-reglementare etc.;

- potențiale rezultate adiționale datorate abordării LEADER: gradul de inovare în cadrul proiectelor, efectul sinergic și de pârghie în ceea ce privește generarea de noi inițiative, o promovare sporită a inițiativelor de către actorii locali etc.;
- potențiale elemente de administrare locală îmbunătățită: îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative, a controlului din partea instituțiilor locale privind procesarea materiei prime și vânzarea directă a produselor locale etc.

Planificarea activităților de evaluare

Coordonarea activităților de evaluare:

În cadrul GAL, pregătirea planului de evaluare a avut importante implicații la nivel organizațional și decizional. Evaluarea a propus utilizarea anumitor resurse interne (ex timpul dedicat evaluării de către membrii echipei GAL). Indiferent de gradul de utilizare a resurselor interne, activitatea de evaluare a presupus atât stabilirea unor responsabilități (cine coordonează derularea evaluării și are responsabilitatea întregului proces) cât și stabilirea persoanelor din cadrul GAL care trebuie implicate în procesul evaluării.

Aceste aspecte au fost importante fiindcă, după cum s-a menționat anterior, evaluarea a trebuit să fie integrată în activitatea uzuală a GAL, fiind totodată necesară implicarea, pe lângă personalul de execuție, a decidenților din cadrul GAL (Consiliul director) și a altor persoane care dețin informații importante pentru evaluare.

Printre astfel de persoane un rol esențial îl au actorii locali (persoane relevante din teritoriul GAL) care, datorită experienței practice din teritoriu, dețin informații indispensabile pentru o bună planificare a evaluării.

În mod normal, responsabilitatea coordonării procesului de evaluare a revit unei persoane din cadrul GAL, cu sprijinul unui Comitet de coordonare a evaluării.

Tabelul prezentat în continuare descrie funcțiile responsabilului de evaluare și ale acestui comitet.

Funcțiile responsabilului de evaluare și ale Comitetului de coordonare a evaluării

ACTIVITATEA	FUNCTIILE RESPONSABILULUI DE EVALUARE	FUNCTIILE COMITETULUI DE COORDONARE A EVALUĂRII
Elaborarea planului de evaluare	<ul style="list-style-type: none"> • elaborarea planului de evaluare 	<ul style="list-style-type: none"> • contribuie la definirea cadrului întrebărilor de evaluare • sprijină pregătirea planului de evaluare
Selectarea evaluatorului	<ul style="list-style-type: none"> • selectarea evaluatorului intern 	

	<ul style="list-style-type: none"> • elaborarea caietului de sarcini pentru selectarea eventualului evaluator extern • coordonarea procesului de selectare a evaluatorului extern 	
Colaborarea cu evaluatorul pe parcursul derulării evaluării	<ul style="list-style-type: none"> • este persoana de contact din cadrul GAL în relația cu evaluatorul extern • monitorizează și sprijină derularea evaluării • organizează reuniunile comitetului de coordonare a evaluării pentru analiza versiunilor de lucru și versiunii finale ale raportului de evaluare 	<ul style="list-style-type: none"> • conduce dialogul metodologic cu evaluatorul și emite opinii (sugestii, recomandări) privind metodologia detaliată de evaluare • facilitează colectarea și schimbul de informații necesare evaluării, atât în cadrul GAL cât și cu actorii locali • se întrunește pentru analiza versiunilor de lucru și versiunii finale ale raportului de evaluare • ia decizii în cazul în care sunt necesare măsuri de corecție ale procesului de evaluare
Verificarea calității evaluării	<ul style="list-style-type: none"> • contribuie la asigurarea calității evaluării și verifică această calitate conform grilei de calitate (prezentată în Anexa 1) 	<ul style="list-style-type: none"> • contribuie la asigurarea calității evaluării și verifică această calitate conform grilei de calitate (prezentată în Anexa 1)
Comunicarea rezultatelor evaluării	<ul style="list-style-type: none"> • diseminarea rezultatelor evaluării 	<ul style="list-style-type: none"> • promovează dialogul între factorii interesați, cu privire la procesul și rezultatele evaluării • sprijină activitatea de diseminare a rezultatelor evaluării

Componența Comitetului de coordonare a fost stabilită ținând cont de cerințele de timp presupuse de activitatea ca membru al acestui comitet. Componenta Comitetului de coordonare a evaluării a fost stabilită prin Decizia Consiliului Director, astfel:

1. Manager
2. Evaluator
3. Responsabil monitorizare

Sarcina responsabilului de evaluare a fost de a organiza întrunirile acestui comitet și de a se asigura că aspectele discutate și deciziile din cadrul întrunirilor au fost puse în aplicare.

Colectarea datelor și informațiilor necesare evaluării

Datele și informațiile necesare evaluării provin din următoarele surse principale:

- *sistemul existent de monitorizare a operațiunilor finanțate* - s-au obținut date privind valorile realizate ale indicatorilor de realizare și de rezultat, date privind progresul financiar al operațiunilor;
 - *din teren* - prin aplicarea metodologiei detaliate de evaluare alese pentru colectarea de date și informații cantitative și calitative necesare evaluării;
 - din cadrul sistemului GAL de monitorizare a propriei activități.

O categorie de informații foarte importante pentru evaluare, în special pentru evaluarea rezultatelor abordării LEADER, provine din monitorizarea propriei activități a GAL, în special privind interacțiunea acestuia cu actorii locali (acțiunile de animare).

Pentru buna desfășurare a procesului de colectare de date și informații, următoarele aspecte au fost relevante:

- ⇒ au fost identificate sursele de date și informațiile necesare: baza de date GAL, parteneri GAL, actori locali, beneficiari de proiecte, beneficiari finali ai proiectelor (grupurile țintă vizate). Identificarea tuturor surselor de date și informații a fost efectuată estimativ la momentul planificării evaluării, pe baza cadrului întrebărilor de evaluare;
- ⇒ au fost alese metode și tehnici de evaluare fezabile;
- ⇒ s-a elaborat calendarul de timp necesar pentru a aplica metodologia de evaluare;

Analiza resurselor necesare și estimarea calendarului privind implementarea activităților de evaluare a SDL 2014 – 2020.

Activitățile necesare pentru realizarea evaluării în cadrul GAL Valea Buzaului au constat în:

- ⇒ constituirea echipei de evaluare și elaborarea, de către aceasta, a metodologiei detaliate de evaluare ;
- ⇒ derularea evaluării propriu-zise:
 - crearea instrumentelor de colectare a datelor și informațiilor, introducerea informațiilor în baze de date și informații, analiza și aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare;
 - analiza informațiilor colectate, evidențierea constatărilor, formularea concluziilor și a recomandărilor și transpunerea acestora în raportul de evaluare;
- ⇒ comunicarea rezultatelor evaluării.

La momentul elaborării planului de evaluare, metodologia de evaluare detaliată (metodele și tehnicile de evaluare) a fost finalizată. Stabilirea activităților evaluării, a calendarului de lucru și a resurselor necesare a fost posibilă la nivel de GAL, deoarece echipa de evaluare a SDL a avut pregătită metodologia detaliată a evaluării.

Comunicarea rezultatelor evaluării a fost necesară pentru a satisface o serie de cerințe privind activitatea GAL:

- nevoia de transparență privind activitatea GAL și privind rezultatele obținute prin implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- nevoia de raportare la nivel intern (către Consiliul director și către toți partenerii GAL) și la nivel extern, către Autoritatea de Management PNDR;
- nevoia de informare a diversilor factori interesați de la nivel local (și, posibil, la nivel regional sau național) privind implementarea și rezultatele implementării strategiei de dezvoltare locală.

În acest scop, raportul de evaluare a fost publicat pe website-ul GAL, pentru a fi accesibil factorilor interesați.

Un aspect al planificării evaluării a făcut referire la elaborarea unui calendar de lucru. În acest sens a fost necesară planificarea activităților evaluării ținând cont de cerințele de raportare către Autoritatea de Management, eventual către Consiliul director și partenerii GAL și termenele aferente acestor raportări.

Etapile majore ale procesului de evaluare a SDL, și anumite durate indicative, pentru a asigura buna derulare a exercițiului și finalizarea acestuia în timp utilă prevăzută:

Calendarul privind activitatea de evaluare a strategiei de dezvoltare locală:

	Septembrie				Octombrie				Noiembrie				Decembrie				Ianuarie				Februarie			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Planificarea evaluării																								
Selectare evaluator																								
Elaborarea metodologiei de evaluare detaliate																								
Derularea evaluării propriu-zise																								
Comunicarea rezultatelor evaluării																								

Precizări prealabile privind metodologia detaliată de evaluare

Pentru a avea o bună înțelegere, atât asupra metodelor, tehnicilor și instrumentelor de evaluare, cât și asupra tipurilor de cercetări utilizate în evaluarea strategiilor, prezentăm mai jos câteva delimitări conceptuale utile.

METODE, TEHNICI, INSTRUMENTE

Metoda – etimologie: methodos (gr.) = cale, mijloc, modalitate; are ca obiectiv formularea de concluzii mai generale referitoare la ceea ce nu este direct observabil, pornind de la datele colectate.

Exemple de metode de evaluare: studiul documentelor, observația, ancheta, experimentul.

Tehnica – etimologie: technikos (gr.) = modalitate de a lucra, dobândită prin învățare, ansamblu de procedee fondate pe cunoașterea științifică pentru atingerea unui scop; tehnica se bazează pe experiență.

Exemple de tehnici de evaluare: interviul, focus grupul, sondajul.

Instrument – etimologie: instrumentum (lat.) = ustensilă, aparat pentru a face o anumită lucrare.

Exemple de instrumente: foaia/ghidul de observație, ghidul de interviu, ghidul de focus-grup, chestionarul, aparate audio-video: reportofon, cameră video.

CERCETARE CANTITATIVĂ - METODE ȘI TEHNICI CANTITATIVE

Cercetarea cantitativă - este una de profunzime, concluzivă și presupune colectarea și analiza unor date cantitative (ex valori înregistrate ale indicatorilor) sau colectarea de date prin interviuarea unui număr mare de persoane, datele astfel colectate putând fi analizate din punct de vedere statistic; ajută la obținerea de date precise, riguroase, reprezentative din punct de vedere statistic; presupune utilizarea unor eșantioane, reprezentative la nivelul populației studiate (de tip probabilistic, multistadial), eșantioane pe cote, pe baza celor mai recente date furnizate de Institutul Național de Statistică etc.

Metode și tehnici cantitative:

- Ancheta (utilizând tehnica sondajului de opinie, având ca instrument chestionarul);
- Analiza cost-beneficiu: Instrument de evaluare a avantajelor unei intervenții publice din punctul de vedere al tuturor grupurilor vizate, pe baza unei valori monetare atribuite tuturor consecințelor pozitive și negative ale intervenției și pe baza costurilor intervenției;
- Analiza cost-eficiență: Instrument de evaluare pentru a face o judecată în termeni de eficacitate. Acest instrument constă în legarea efectelor intervenției de resursele financiare necesare pentru a produce aceste efecte. Criteriul de judecată ar putea fi, de exemplu, costul

unitar de impact produs. Acest cost unitar este apoi comparat cu cel al altor intervenții alese ca reperi de comparație;

- Analiza contrafactuală de impact.

CERCETARE CALITATIVĂ - METODE ȘI TEHNICI CALITATIVE

Cercetarea calitativă – reprezintă concentrarea mai multor metode implicând o abordare interpretativă a aspectelor studiate/evaluate; include date culese cu ajutorul metodelor calitative, adică prin intermediul metodelor care nu implică nicio cuantificare; presupune selecția subiecților de unde vor fi colectate informații nu pe baza hazardului, ci după gradul acestora de relevanță pentru tema studiată sau după gradul de îndeplinire a unor condiții cerute de obiectivele evaluării; presupune interviuarea unui număr relativ restrâns de persoane, datele obținute nefiind statistic reprezentative pentru populația studiată; ajută la dezvoltarea de ipoteze ca bază pentru realizarea unei cercetări de tip cantitativ, înțelegerea în profunzime a atitudinilor, opiniilor, comportamentelor subiecților vizați sau grupurilor țintă.

Metode și tehnici calitative:

- Observația;
- Studiul de caz;
- Ancheta (utilizând tehnica interviului sau focus-grupului, având ca instrumente ghidul de interviu, respectiv ghidul de focus-grup).

Pentru evaluarea strategiilor de dezvoltare locală este necesară utilizarea unui **mix de metode și tehnici, cantitative și calitative**, care să asigure complementaritatea datelor obținute, pentru a asigura o înțelegere sporită a rezultatelor obținute prin intermediul fiecărei metode, respectiv tehnici utilizate.

Metode și tehnici utile pentru evaluarea Strategiilor de Dezvoltare Locală

Fără a avea pretenția descrierii unei liste complete a metodelor și tehnicilor de evaluare, această secțiune prezintă o serie de metode și tehnici considerate adecvate pentru evaluarea strategiilor de dezvoltare locale. Evident, și alte metode și tehnici de evaluare pot fi utilizate în cadrul procesului de evaluare, alegerea acestora făcându-se în funcție de specificul strategiei, obiectivele evaluării, contextul implementării strategiei, caracteristicile beneficiarilor intervențiilor etc. Toate metodele și tehnicile prezentate în tabelul nr 13 sunt detaliate în cadrul Anexei 2.

Metode și tehnici pentru evaluarea strategiilor de dezvoltare locală

PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA PRINCIPALELOR METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE

Verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei de dezvoltare locală

Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative ale GAL

Analiza cost-beneficiu

Analiza cost-eficiență

Alegerea metodelor și tehnicilor de evaluare fost făcută după ce au fost clarificate următoarele elemente:

- **Cadrul întrebărilor de evaluare (întrebare de evaluare – criterii de evaluare – indicatori)**
- **Sursele de informații necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare**

În plus, alegerea metodelor și tehnicilor de evaluare a fost influențată de o serie de alte elemente:

- Tipul informației colectate – date cantitative sau calitative;
- Tipul grupului țintă de la care se colectează informații (ex. beneficiari direcți și indirecti ai proiectelor, parteneri GAL, reprezentanți ai sectorului privat, populația din teritoriul GAL etc.);
- Disponibilitatea informației de la diferite surse avute în vedere;
- Fezabilitatea diverselor metode și tehnici de evaluare în contextul local și contextul specific strategiei de dezvoltare locală;
- Etapa din ciclul implementării strategiei - analiza prospectivă (ex-ante), analiză pe parcurs (intermediară), analiza retrospectivă (ex-post);
- Nevoia de a asigura o analiză bazată pe o combinație de date cantitative și calitative;
- Nevoia de a asigura o analiză bazată pe **triangularea surselor de date** și a **metodelor și tehnicilor de evaluare** utilizate;
- Resursele disponibile;
- Expertiza disponibilă în cadrul echipei de evaluare etc.

Triangularea surselor de date - Obținerea de informații privind tematica analizată din mai multe surse (utilizarea unei varietăți de surse de date diferite – pe cât posibil, obținerea informațiilor din 3 surse de date diferite).

Triangularea metodelor și tehnicilor de evaluare utilizate - Obținerea de informații privind tematica analizată prin utilizare unor metode și tehnici de evaluare diferite (utilizarea unui mix de metode și tehnici: atât calitative, cât și cantitative).

Utilizarea metodelor de evaluare.

Tendențe tipice, probleme tipice, compromisuri acceptabile.

Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare nu urmărește colectarea unui volum de date cât mai mare, ca scop în sine, ci, focalizarea pe acele date necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare (conform criteriilor de evaluare și indicatorilor) și evitarea pierderii în detalii și într-o abundență de informații.

Scopul evaluării SDL nu este să detecteze toate imperfecțiunile implementării strategiei. Acestea sunt, de regulă, interminabile și adesea inerente.

Scopul evaluării este să detecteze aspectele cheie care trebuie și pot fi schimbate pentru creșterea relevanței, eficacității, eficienței, impactului strategiei în teritoriul GAL, a plus - valorii metodei LEADER etc.

Abordarea participativă a evaluării

O abordare participativă a procesului evaluării SDL a fost este necesară pentru creșterea relevanței, credibilității și acceptabilității rezultatelor evaluării de către toți factorii interesați, atât cei de pe plan local cât și cei de la nivel central.

Simplu spus, o abordare participativă presupus implicarea (participarea) în procesul evaluării a factorilor interesați.

Această participare s-a realizat în toate etapele evaluării: în etapa de planificare, în etapa de derulare a evaluării și în etapa de diseminare a rezultatelor evaluării.

Implicarea factorilor interesați în etapele procesului de evaluare a strategiei de dezvoltare locală

ETAPA PROCESULUI DE EVALUARE	IMPLICAREA FACTORILOR INTERESAȚI
Planificarea evaluării	Constituirea unui Comitet de coordonare a evaluării și implicarea acestuia conform activităților de evaluare a SDL Implicarea Consiliului director al GAL în planificarea evaluării, prin prezentarea către acesta a planului evaluării și luarea în considerare a observațiilor formulate. Totodată, în planificarea evaluării au fost implicați diverși alți factori interesați de evaluare, acest aspect fiind important atât pentru formularea întrebărilor de evaluare, cât și pentru implementarea ulterioară a evaluării.
Derularea evaluării	În cadrul derulării efective a procesului de evaluare au fost aplicate metodele și tehnicile de evaluare selectate pentru a răspunde întrebărilor de evaluare. În procesul de punere în practică a metodelor și tehnicilor de evaluare, a fost necesară implicarea cât mai ridicată a tuturor factorilor interesați de pe plan local: parteneri

	GAL, beneficiari de proiecte, populație vizată prin proiecte, mediul de afaceri, mediul ONG. Abordarea participativă a contribuit la colectarea de date și informații de la astfel de factori interesați, ci și colectarea de opinii sau propuneri de soluții privind creșterea eficacității și eficienței strategiei de dezvoltare locală.
Diseminarea rezultatelor evaluării	Rezultatele evaluării sunt relevante pentru toți factorii interesați. Prin urmare, aceștia au acces la raportul de evaluare, acesta fiind publicat pe website-ul GAL, fiind astfel disponibil pentru oricine dorește să îl consulte.

Derularea evaluării propriu-zise:

Ședința de debut

Etapă preliminară de definitivare a metodologiei folosite

Colectare de date, analiza datelor și pregătirea versiunii 1 de lucru a raportului de evaluare

Revizuirea, după caz, și pregătirea versiunii 2 de lucru a raportului de evaluare

Pregătirea versiunii finale

Diseminarea rezultatelor evaluării

Implementarea măsurilor de corecție adoptate și analiza eficacității acestora

❖ Ședința de debut:

Până la momentul acestei ședințe, planul de evaluare și metodologia detaliată de evaluare au fost deja realizate. Această ședință marchează practic debutul etapei de derulare a evaluării. În cadrul acestei întâlniri, la care participă Comitetul de coordonare a evaluării, responsabilul de evaluare și echipa de evaluatori, sunt puse în discuție aspectele practice ale derulării evaluării și sunt luate eventualele decizii necesare pentru a asigura derularea în bune condiții a întregului proces al evaluării.

❖ Etapă preliminară

În cadrul acestei etape au fost derulate următoarele activități:

- S-au pus la punct aspectele operaționale ale metodologiei de evaluare și s-au elaborat instrumentele necesare – listă cu documentele necesare a fi colectate și studiate, detaliere aspecte logistice, etc. Nu toate elementele operaționale au fost finalizate în această etapă, unele s-au finalizat doar pe măsură ce procesul de evaluare a progresat;
- S-au făcut ajustări ale metodologiei de evaluare și ale planului de evaluare în ansamblu, în funcție de aspectele practice întâlnite în această etapă;

- S-a elaborat o versiune revizuită a planului de evaluare și a metodologiei de evaluare, în funcție de ajustările constatate ca necesare;

- etapa preliminară s-a încheiat cu o ședință a Comitetului de coordonare a evaluării pentru a aproba planul de evaluare și metodologia de evaluare revizuită, respectiv instrumentele operaționale elaborate.

❖ **Colectarea de date, analiza și pregătirea raportului de evaluare.**

În cadrul acestei etape au fost puse în practică toate metodele de evaluare prevăzute, s-au colectat și s-au analizat informațiile obținute .

❖ **Pregătirea versiunii finale a raportului de evaluare**

În cadrul acestei etape a fost pregătită versiunea finală a raportului de evaluare, care a fost prezentată de către echipa de evaluare Comitetului de coordonare a evaluării. În cadrul ședinței au fost analizate toate recomandările și lecțiile formulate privind măsurile necesare pentru implementarea acestor recomandări și, respectiv privind modul de utilizare a lecțiilor învățate formulate în cadrul raportului. Nu în ultimul rând, această ședință a fost un bun prilej de a analiza experiența întregului proces de evaluare și de a formula principalele lecții desprinse, care pot fi utilizate în cadrul unor procese de evaluare viitoare.

❖ **Diseminarea rezultatelor evaluării**

În primul rând raportul de evaluare a fost transmis către toți membrii (partenerii) Grupului de Acțiune Locală, spre informare. Totodată, toți partenerii din cadrul GAL vor primi planul de acțiune pentru implementarea evaluării SDL. Raportul de evaluare este de asemenea publicat pe website-ul GAL, disponibil pentru orice factor interesat.

❖ **Implementarea recomandărilor acceptate și analiza eficacității acestora**

Deși teoretic aceasta este o acțiune post-evaluare, o menționăm aici datorită importanței sale. Orice recomandare acceptată a evaluării necesită acțiuni consecutive de punere în practică, revizuirii pe parcurs în funcție de necesitate și o monitorizare a rezultatelor obținute.

În acest scop, este necesar ca toate acțiunile decise pentru implementarea recomandărilor evaluării să devină parte integrantă din agenda uzuală de lucru a GAL privind implementarea strategiei de dezvoltare locală.

❖ **Structura raportului de evaluare**

Raportul de evaluare este cel care reușește să răspundă în mod clar și sintetic întrebărilor de evaluare.

Anexa 2 – Metode și tehnici de evaluare

VERIFICAREA FUNCȚIONĂRII LOGICII DE INTERVENȚIE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA

Ce reprezintă	Analiza măsurii în care rezultatele obținute prin implementarea strategiei se datorează operațiunilor finanțate în cadrul strategiei, nu altor factori sau altor intervenții. Verificarea funcționării logicii de intervenție se poate face pe baza anumitor întrebări adresate în cadrul interviurilor, focus grupurilor, sondajelor, pe baza studiilor de caz, pe baza observației, toate aceste metode fiind descrise în continuare. Practic, prin întrebările adresate se urmărește obținere unor dovezi ale faptului că logica intervenție a funcționat și că rezultatele obținute se datorează acțiunilor realizate prin implementarea SDL.
Beneficii	Pentru a putea demonstra faptul că rezultatele obținute se datorează acțiunilor din cadrul SDL și nu altor factori, se poate utiliza fie analiza contrafactuală, fie verificarea funcționării logicii de intervenție. În situațiile în care, din diverse motive, nu se utilizează analiza contrafactuală, verificarea funcționării logicii de intervenție rămâne metoda prin care se poate demonstra contribuția strategiei la rezultatele obținute.
Limitări, constrângeri	Posibile limitări ale aplicării metodei pot apărea datorită verificării pe un număr prea redus de operațiuni a funcționării logicii de intervenție. Această situație poate apărea în special datorită constrângerilor de resurse ale evaluării.
Riscuri	Utilizarea unei singure metode de evaluare pentru a verifica funcționarea logicii de intervenție (spre exemplu, verificarea logicii de intervenție doar în cadrul interviurilor). Pentru a evita acest risc, este recomandabil ca toate metodele și tehnicile de evaluare utilizate în cadrul evaluării să includă colectarea de informații care pot contribui la verificarea funcționării logicii de intervenție.
Utilizare recomandată	În cadrul derulării efective a evaluării, în special în situația în care nu se utilizează analiza contrafactuală, pentru a demonstra faptul că rezultatele obținute se datorează implementării strategiei, nu altor factori conjuncturali.
Compromisuri acceptabile	Utilizarea metodei doar pentru anumite măsuri din cadrul SDL, sau doar pentru anumite obiective din cadrul SDL considerate ca având o importanță sporită în contextul local. Axarea pe acele elemente ale logicii de intervenție a căror funcționare adecvată în practică ridică semne de întrebare (ex elemente a căror funcționare este neclară datorită lipsei de informații din teren, sau elemente unde există deja semnale din teren privind anumite deficiențe de funcționare).

STUDIUL/ANALIZA DOCUMENTELOR; ANALIZA DATELOR ADMINISTRATIVE

Ce reprezintă	Un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise - ex. rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte, date de monitorizare ale operațiunilor finanțate, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei, documentelor publice (acte normative, strategii sectoriale, politici publice) etc.
Beneficii	<p>Informațiile colectate prin studiul documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, a dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.</p> <p>Avantaje ale metodei : cost semnificativ mai redus comparativ cu cel al altor metode de investigare; acoperirea unei arii geografice sau temporale mai mari; posibilitatea realizării unor studii la nivel regional sau zonal cu un buget mic.</p>
Limitări, constrângeri	<p>Unele dintre documente (ex. rapoarte de progres) pot prezenta o imagine subiectivă, cu accentuarea succeselor și minimizarea problemelor. Volumul de documente relevante poate fi ridicat, ceea ce, în condiții de resurse limitate, impune o selecție a informațiilor colectate. Informațiile sunt colectate ca atare, fără posibilitatea de a adresa în mod imediat întrebări de clarificare. În schimb, astfel de întrebări pot fi notate și clarificate prin utilizarea altor metode și tehnici de evaluare (de exemplu, în cadrul interviurilor).</p> <p>Alte limitări ale acestei metode se datorează unor posibile situații precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • documentele au fost întocmite cu alte scopuri decât cele ale evaluării; de aceea, se poate întâmpla ca evaluatorii să aibă la dispoziție doar o parte din informația de care au nevoie, și, într-un format care s-ar putea să nu fie cel dorit; • informația despre modul în care au fost întocmite documentele este în general redusă; • calitatea documentelor este influențată de experiența persoanelor care le-au elaborat – putând reflecta în mod incorect, incomplet sau subiectiv fenomenul prezentat; • documentele studiate pot conține date distorsionate, astfel încât să reflecte un anumit punct de vedere sau să reiasă anumite idei, ceea ce distorsionează realitatea.
Riscuri	Risc de supra-informație și, în consecință, riscul de a intra în detalii cu o relevanță scăzută pentru evaluare și de a investi un timp nejustificat de mare în această activitate.
Utilizare recomandată	Studiul documentelor este una dintre primele activități realizate în cadrul procesului de evaluare. Stabilirea informațiilor cheie pe care evaluatorul dorește să le colecteze poate ajuta în focalizarea activității și evitarea pierderii în detalii. Demersul va fi concentrat către studierea acelor documente cu o relevanță sporită pentru evaluare.
Compromisuri acceptabile	<p>Studierea documentelor de către un număr redus de persoane implicate în evaluare (1-2 persoane), cu sintetizarea principalelor aspecte constatate pentru beneficiul celorlalte persoane implicate în evaluare.</p> <p>Limitarea numărului de documente studiate la cele esențiale pentru a răspunde întrebărilor de evaluare.</p>

**TABEL NOMINAL CU SITUATIA PROIECTELOR
DEPUSE LA GAL VALEA BUZAULUI IN CADRUL CELOR
4 APELURI DE SELECTIE**

Nr. Crt.	Nr. Proiecte depuse	Data raport final de selectie	Data depunere proiecte la OJFIR/CRFIR	Data transmitere notificare eligibilitate/selectie de catre OJFIR/CRFIR	Data semnare contract	Observatii
Apel 1 (31.07.2017-31.08.2017)	M1-3	18.09.2017	19.09.2017	1.Favorizarea competitivitatii economiei locale-19.10.2017 2.Transfer de cunostinte si competente antreprenoriale in localitatile din GAL Valea Buzaului pentru cresterea competitivitatii-23.11.2017 3.Transfer de cunostinte prin actiuni de formare profesionala si dobandirea de competente pentru o agricultura inovativa pe teritoriul GAL Valea Buzaului-19.10.2017	1.-retras 2.-9.03.2018 3.-21.03.2018	
	M2	18.09.2017	19.09.2017			
	M5	18.09.2017	19.09.2017			
	M7-1	18.09.2017	19.09.2017	1.Creere si dotare centru comunitar social com. Starchiojd-19.02.2018	3.05.2018	
	M8-3	18.09.2017	19.09.2017	1.Achizitie utilaj mobil pentru situatii de urgenta in com. Siriu, jud. Buzau-1.03.2018 2. Achizitionarea utilajelor pentru serviciile publice in cadrul primariilor (com. Starchiojd)-1.02.2018 3. Achizitie buldoexcavator pentru serviciul voluntar pentru situatii de urgenta, com. Colti, jud. Buzau-1.03.2018	1. 25.05.2018 2. 3.05.2018 3. 23.05.2018	
Apel 2 (1.11.2017-4.12.2017)	M1	18.01.2018	19.01.2018			
	M2	18.01.2018	19.01.2018			
	M4	18.01.2018	19.01.2018			
	M5	18.01.2018	19.01.2018			
	M6-1	18.01.2018	19.01.2018			
	M7	18.01.2018	19.01.2018			

	M8-1	18.01.2018	19.01.2018	1.Modernizare drum satesc DS 48, sat Panatau, jud. Buzau-3.08.2018	3.12.2018	
	M11-2	18.01.2018	19.01.2018	1.Dotarea cu echipamente IT pentru eficientizarea actului administrative (Patarlagele)-29.05.2018 2. Dotarea cu echipamente IT in scopul eficientizarii actului administrativ in com. Cislau-15.05.2018	1. 3.12.2018 2.29.10.2018	
Apel 3 (29.06.2018-3.09.2018)	M1	31.10.2018	01.11.2018			
	M2	31.10.2018	01.11.2018			
	M3	31.10.2018	01.11.2018			
	M4	31.10.2018	01.11.2018			
	M5	31.10.2018	01.11.2018			
	M8-7	31.10.2018	01.11.2018	1.Asfaltare DC239, com. Siriu, jud. Buzau 2.Asfaltare drumuri locale in orasul Patarlagele 3.Asfaltare drumuri locale in com. Viperesti, jud. Buzau 4. Asfaltare drum local in com. Chiojdu, jud. Buzau 5. Asfaltare drum local in com. Catina, jud. Buzau 6. Asfaltare drumuri locale in com. Cislau, jud. Buzau 7. Asfaltare drumuri locale in com. Calvini, jud. Buzau		
	M9	31.10.2018	01.11.2018			
	M10	31.10.2018	01.11.2018			
	M11	31.10.2018	01.11.2018			
	Apel 4 (29.06.2018-28.09.2018)	M6	-	-		
M7		-	-			

Printre factorii care au dus la neindeplinirea obiectivelor SDL se afla si perioada prea mare de evaluare a proiectelor la OJFIR Buzau si CRFIR Constanta asa cum reiese din situatia de mai sus.

De exemplu pe masura 7/6B proiectul “ Creere si dotare centru comunitar social, com. Starchiojd” a fost depus la OJFIR Buzau in data de 19.09.2017 si a primit notificare de eligibilitate dupa aproximativ 5 luni, respectiv in data de 19.02.2018.De asemenea, cele trei proiecte depuse pe masura 8/6B in apelul nr. 1 au fost depuse la OJFIR Buzau in data de 19.01.2018 si au primit notificare

de eligibilitate dupa aproape 5, respectiv 6 luni. Pe masura M11 cele 2 proiecte depuse in apelul nr. 2 au fost depuse la OJFIR Buzau in data de 19.01.2018 si au primit notificare de eligibilitate dupa 4 luni .

**CHESTIONAR PRIVIND EVALUAREA STRATEGIEI
PENTRU MEMBRII COMUNITATII CARE AU OBTINUT FINANȚARE PRIN INTERMEDIUL LEADER**

1. Stiti ce este GAL Valea Buzaului?

DA NU

2. Cunoasteti care sunt oportunitatile de finantare prin GAL Valea Buzaului?

DA NU

3. Unde v-ati informat despre masurile de finantare prin GAL Valea Buzaului?

Site-ul GAL-ului Primarie
 Echipa tehnica a GAL-ului Facebook
 In timpul activitatilor de animare Altele

4. Ati deus la GAL Valea Buzaului vreun proiect de finantare?

DA NU

5. Daca " DA", pe ce masura?

6. Ati fi interesat de accesarea unei finantari nerambursabile prin GAL Valea Buzaului ?

DA NU

7. Ce credeti ca ar trebui imbunatatit in activitatea GAL Valea Buzaului pentru implementarea cu succes a SDL-ului?

La chestionarul de mai sus rezultatele sunt urmatoarele :

1. la intrebarea: **"Stiti ce este GAL Valea Buzaului"** 64% dintre respondenti au raspuns "da", 34% au raspuns "nu" si 2% nu au raspuns.

2. la intrebarea:” **Cunoasteti care sunt oportunitatile de finantare prin GAL Valea Buzaului?** “ 45% dintre respondenti au raspuns “da”, 53% au raspuns “nu” si 2% nu au raspuns .
3. la intrebarea “**Unde v-ati informat despre masurile de finantare prin GAL Valea Buzaului?** “ cei care au raspuns “da” la intrebarea precedenta au formulat urmatoarele raspunsuri: 30 % dintre respondenti au raspuns ca pe site-ul GAL-ului, 20 % de la echipa tehnica a GAL-ului, 25% in timpul activitatilor de animare , 10% la Primarie, 10% pe facebook, 5% din alte surse.
4. la intrebarea “**Ati deus la GAL Valea Buzaului vreun proiect de finantare?**” 0,5 % dintre respondenti au raspuns “da”, 2% nu au raspuns si 97,5% au raspuns “nu”.
5. la intrebarea “**Daca “ DA”, pe ce masura?**”: pe masura 112 0,25%, iar pe masura 313 0,25%.
6. la intrebarea” **Ati fi interesat de accesarea unei finantari nerambursabile prin GAL Valea Buzaului ?**” 60% dintre respondenti au raspuns “da”, 38 % au raspuns “nu”si 2% nu au raspuns.
7. La intrebarea “**Ce credeti ca ar trebui imbunatatit in activitatea GAL Valea Buzaului pentru implementarea cu success a SDL-ului?**”respondentii au raspuns astfel: 35% considera ca exista o birocratie excesiva pentru accesarea de fonduri europene, 15% considera ar trebui sa existe mai multe informatii despre conditiile de finantare, 15% considera ca ar trebui mai mult promovate exemplele de buna practica, 35% nu au raspuns.

**CHESTIONAR PRIVIND EVALUAREA STRATEGIEI
PENTRU BENEFICIARIII PUBLICI CARE AU OBTINUT FINANȚARE PRIN INTERMEDIUL LEADER**

În conformitate cu art.34 al Regulamentului (UE) 1303/2013, la solicitarea AM PNDR, fiecare GAL din România trebuie să evalueze implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală. Conform metodologiei emise de Autoritatea de Management, această evaluare trebuie să abordeze 5 teme obligatorii, după cum urmează:

- I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală
- II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie
- III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER
- IV. Factorii de succes și de insucces
- V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Pentru a răspunde la această solicitare, GAL Valea Buzaului roagă beneficiarii publici, care au depus proiecte la GAL Valea Buzaului, să sprijine această activitate de evaluare prin completarea următorului chestionar. Vă mulțumim!

1. Proiectul dvs. a fost depus pe măsura:

- M4/5C–Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la “energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei
- M7/6B–Servicii de baza pentru economie și pentru populația rurală (centre comunitare multifuncționale)
- M8/6B–Dezvoltarea satelor
- M11/6C–IT și C

2. Este primul proiect de finanțare prin intermediul PNDR: DA NU

3. Dacă ați mai beneficiat de alte finanțări, vă rugăm să le menționați:

- LEADER, PNDR 2007-2013 (prima strategie a GAL Valea Buzaului)
- PNDR 2007 – 2013
- Alte surse de finanțare

4. S-a înființat un serviciu nou: DA NU

5. S-a modernizat serviciul existent: DA NU

6. Care au fost avantajele obținerii finanțării pentru comună?

- Economie la bugetul local DA NU**
- Angajare personal DA NU**

Creșterea performanței serviciului DA NU

Siguranța locuitorilor DA NU

Vizibilitate în teritoriu DA NU

Soluționarea unor probleme mai vechi DA NU

Altele:

.....

.....

.....

.....

.....

7. Prin implementarea proiectului a fost introdusă o tehnologie nouă la nivel de U.A.T: DA NU

8. Nr. de locuitori/beneficiari ai investiției/dotării:.....

9. În ce măsură a contribuit strategia la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă la nivelul teritoriului?

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

10. Au apărut alte idei în urma implementării, care pot contribui la dezvoltarea locală, și pentru care ați dori să solicitați finanțare? DA NU

11. În ce măsură proiectul dvs. contribuie la îmbunătățirea calității mediului?

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

12. Ideea de dezvoltare se poate considera novativă, neutilizată până atunci în zona LEADER?

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

13. În ce măsură obținerea finanțării prin intermediul Strategiei din cadrul GAL Valea Buzaului v-a deschis apetitul către alte finanțări?

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

14. Vă rugăm să apreciați și să oferiți un feedback, referitor la corectitudinea, coerența și transparența documentelor necesare accesării măsurii de finanțare cuprinse în cadrul SDL:

Ghidul, cererea de finanțare, fișele de verificare și metodologia aferentă au fost clare, bine elaborate?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Durata apelului de selecție a fost suficient pentru întocmirea proiectului, obținerea avizelor necesare?!	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Echipa tehnică din cadrul GAL v-a oferit sprijin și consiliere pe tot parcursul proiectului (depunere, implementare, verificare corectitudine plăți)?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Durata de evaluare a proiectului la GAL a fost acceptabilă? GAL a respectat durata de evaluare a proiectului menționată în apel și a anunțat rezultatul procesul de selecție în maxim 15 zile?	☐ DA ☐ NU
Informațiile necesare pentru elaborarea și depunerea proiectului s-au regăsit pe site-ul GAL într-un mod transparent și ușor accesibil?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Numărul sesiunilor de animare din comuna unde vă desfășurați activitatea au fost suficiente?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Durata de evaluare și contractare a proiectului la AFIR, de la data depunerii acestuia la GAL, s-a derulat într-un timp rezonabil?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură
Ați întâmpinat probleme în elaborarea și aprobarea dosarelor de achiziții?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură ☐ nu estecazul, proiectnotificatsprecontractare
Ați beneficiat din partea angajaților GAL Valea Buzaului de sprijin și consiliere în vederea întocmirii corecte a cererilor de plată și eligibilității cheltuielilor?	☐ în mica măsură ☐ înmăsurămedie ☐ în mare măsură

	☐ nu este cazul, încă nu am depus prima tranșă de plată
--	--

15. Pentru beneficiarii care au finalizat proiectul, în ce măsură au fost atinse obiectivele proiectului:

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

16. Pentru beneficiarii care NU au finalizat proiectul și încă nu se poate evalua efectul, care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

redusă medie ridicată

17. În ce măsură au fost aplicate principiile LEADER?:

17.1 Capitalul social s-a îmbunătățit?

S-a îmbunătățit	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Invățarea colectivă			
Schimbarea mentalităților			
Creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL			
Identificarea unor subiecte de interes comun			
Dezvoltarea de competențe și capacități			
Dezvoltarea unor rețele			

17.2 Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local.

S-a îmbunătățit/ a crescut	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Gestionarea funcțiilor administrative pe plan local			
Implicarea sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor			
Rolul GAL în guvernanța pe diferite niveluri			
Capacitatea de a gestiona fonduri publice -private			

17.3 Rezultatele implementării SDL-urilor au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.

S-a îmbunătățit/ a crescut	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

Creare de locuri de muncă			
Infrastructură de bază			
Independența serviciilor publice			
Realizarea unor produse/servicii inovatoare			

18. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea proiectului și rezultatele obținute?

Nr. crt.	FACTORI INTERNI POZITIVI	FACTORI INTERNI NEGATIVI

Nr. crt.	FACTORI EXTERNI POZITIVI	FACTORI EXTERNI NEGATIVI

19. Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite? DA NU
 Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală?

20. Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut? DA NU
 Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite

21. Ținând cont de răspunsurile date, vă rugăm să evaluați întrebarea în ce măsură a sprijinit SDL GAL Valea Buzaului dezvoltarea locală în zonele rurale?

în mica măsură în măsură medie în mare măsură

Semnătura respondent:

Concluzie chestionar:

Chestionarul privind evaluarea strategiei pentru beneficiarii publici care au obținut finanțare prin intermediul LEADER, a fost completat de către 10 reprezentanți ai administrațiilor publice partenere,

adica acele UAT-uri care au depus proiecte pana la finalul lunii februarie, insa pana la inceputul lunii octombrie au depus proiecte doar 6 primarii partenere . Majoritatea autoritatilor locale au beneficiat de finantari si din PNDR 2007-2013 depunad sau avand intentia sa o faca si pe PNDR 20014-2020. O situatie de exceptie s-a intamplat in cazul orasului Patarlagele care nu a fost eligibil pentru PNDR 2007-2013, dar care a devenit eligibil, datorita modificarilor aduse la PNDR 2014-2020, numai ca parte componenta a teritoriului LEADR. Majoritatea respondentilor s-au declarant multumiti de informatiile primite considerand ca este un avantaj faptul ca sunt membri in GAL Valea Buzaului, proiectele finantate prin masurile lansate au adus un plus comunitatilor partenere din punct de vedere administrative, finaciar, social. Ca factor pozitiv intern s-a remarcat echipa de implementare de la nivelul fiecarui UAT si factor pozitiv extern s-a remarcat colaborarea cu echipa GAL Valea Buzaului.

Concluzii finale

Pentru implementarea SDL-ului GAL Valea Buzaului am propus 11 masuri, avand acoperite mai multe domenii de activitate si o gama larga de potentiali beneficiari. In functie de nevoile identificate in teritoriul GAL Valea Buzaului am propus masura pentru instruire si formare profesionala M1/1C, masura pentru activitati agricole M2/2A, masura pentru activitati non-agricole M5/6A, masura pentru autoritatile publice locale M8/6B, masura pentru ajutorarea minoritatilor M6/6A, masura pentru incurajarea asocierii M3/3A, masura pentru activitati de protectie a mediului M4/5C, masura pentru imbunatatirea infrastructurii sociale M7/6B, masura pentru promovarea zonei LEADER A GAL Valea Buzaului M10/6B, masura pentru dotarea cu echipamente IT si dezvoltarea unor servicii conexe M11/6C, masura pentru pastrarea patrimoniului cultural M9/6B. Pana la data de 01.10.2018 au fost lansate cel putin o data toate masurile propuse prin SDL. Am intampinat o serie de greutati in accesarea fondurilor propuse prin SDL, din cauze obiective dar si subiective. Masura non-agricola nu a fost accesata sub nicio forma, neexistand niciun proiect selectat la nivelul GAL Valea Buzaului, din cauza faptului ca erau conditiile legate de asigurarea cofinantarii de 10% din suma totala eligibila a unor potentiale proiecte. In aceste conditii au existat doua modificari ale SDL-ului prin care am transformat aceasta masura in echivalentul masurii 6.2 de la nivel national si avem semnale ca va fi bine primita de catre beneficiarii nostri. Pana la data transmiterii acestei evaluari, am lansat cel de-al cincilea apel de selectie proiecte, unde avem si aceasta masura cu o suma totala de 270 000 euro. La masura agricola avem conditia de cofinantare a proiectului cu 10% din suma totala eligibila si nici aici nu a existat o concurenta importanta. A fost depus un singur proiect, in cele doua apeluri lansate, proiect declarat neeligibil. Suntem in procedura de modificare a acestei masuri . In cadrul masurii de formare profesionala M1/1C, au existat trei contracte semnate, din care doar unul a fost

implementat, celelalte doua contracte de finantare fiind reziliate. Masura privind infrastructura sociala de M7/6B a fost accesata de un beneficiar, contractandu-se un proiect de aproape 100 000 euro, din cei 140 000 euro disponibili pentru aceasta masura. Masura destinata autoritatilor publice M8/6B-Dezvoltarea satelor a fost o masura intens accesata de catre beneficiarii publici din teritoriul nostru. Suma initiala de 900 000 euro este insuficienta pentru a acoperi nevoile de dezvoltare de la nivelul teritoriului GAL Valea Buzaului. Chiar daca la data de 1.10.2018 nu au fost semnate contractele pentru suma destinata acestei masuri, astazi exista notificari de eligibilitate si selectie din partea CRFIR pentru aproape toata suma(exista o mica diferenta de aproximativ 1 000 euro). Faptul ca pana la data de 1.10.2018 nu s-au semnat contractele se datoreaza si intarzierii foarte mari intre momentul depunerii proiectelor la OJFIR si momentul primirii notificarilor de eligibilitate. Au fost situatii cand s-au depasit 5 luni.

In acest moment suntem preocupati de accesarea tuturor fondurilor disponibile si lucram la o noua modificare a SDL-ului prin care facem atractive masurile disponibile pentru potentialii nostri beneficiari, dar si realocari financiare intre masuri. De asemenea, vom depune ca beneficiar direct, un proiect pe masura destinata minoritatilor, intrucat pana in acest moment nu exista niciun proiect contractat pe aceasta masura .

Un alt aspect la care avem o oarecare restanta este neparticiparea la proiecte de cooperare. Ne-am stabilit ca si prioritate participarea si in doua proiecte de cooperare, unul intern si altul extern, mai ales ca avem o buna traditie in implementarea proiectelor de cooperare din exercitiul financiar anterior, drept pentru care am primit si o „Mentiune speciala” in data de 20 septembrie 2015, in cadrul workshop-ului organizat de catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, cu ocazia premierii celor mai performante GAL-uri din Romania.

Data,

28.02.2019

**Reprezentant legal GAL Valea Buzaului,
DRAGOMIR EUSEBIU FLORIN**